

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Finanční analýza ve vybrané obchodní společnosti
Financial Analysis in Selected Business Company

Student:

Bc. Eva Havelková

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Hana Bartková, Ph.D.

Ostrava 2020

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Eva Havelková**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Téma: Finanční analýza ve vybrané obchodní společnosti
Financial Analysis in Selected Business Company

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Význam a charakteristika finanční analýzy
3. Metody finanční analýzy
4. Finanční analýza ve vybrané obchodní společnosti
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- ELLIOT, Barry and Jamie ELLIOTT. *Financial Accounting and Reporting*. 16th ed. Harlow: Pearson, 2013. 877 p. ISBN 978-0-27377817-2.
- MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, 2013. 552 s. ISBN 978-80-247-4574-9.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2019. 152 s. ISBN 978-80-271-2028-4.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

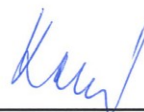
Vedoucí diplomové práce: **Ing. Hana Bartková, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2019

Datum odevzdání: 24.04.2020

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděškanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

Přílohy č.1, č.2, č.3 a č.4 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 14.4.2020

Havelková

Eva Havelková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Význam a charakteristika finanční analýzy	7
2.1	Charakteristika finanční analýzy	7
2.2	Charakteristika ukazatelů a uživatelů analýzy	8
2.3	Informační vstupní zdroje finanční analýzy	9
2.3.1	Rozvaha	10
2.3.2	Výkaz zisků a ztrát.....	11
2.3.3	Cash Flow	12
2.3.4	Výkaz o změnách vlastního kapitálu	14
2.3.5	Příloha k účetní závěrce	15
2.3.6	Výroční zpráva.....	15
2.4	Postup tvorby finanční analýzy	15
2.4.1	Příprava finanční analýzy	16
2.4.2	Finanční analýza	17
2.4.3	Využití výsledků finanční analýzy	17
2.5	Srovnání výsledků finanční analýzy	17
3	Metody finanční analýzy	19
3.1	Analýza absolutních ukazatelů.....	20
3.1.1	Horizontální analýza	20
3.1.2	Vertikální analýza	21
3.2	Analýza rozdílových ukazatelů	21
3.2.1	Čistý pracovní kapitál	21
3.2.2	Čisté pohotové prostředky	22
3.2.3	Čistý peněžně – pohledávkový fond.....	23
3.3	Analýzy poměrovými ukazateli	23
3.3.1	Ukazatele likvidity	24
3.3.2	Ukazatele rentability	25
3.3.3	Ukazatele zadluženosti	27
3.3.4	Ukazatele aktivity	29
3.3.5	Ukazatele tržní hodnoty	31
3.4	Soustavy ukazatelů.....	32
3.4.1	Pyramidové rozklady	33
3.4.2	Bankrotní a bonitní modely	33
3.5	Moderní metody finanční analýzy	37
3.5.1	EVA	37

3.5.2	MVA	38
4	Finanční analýza ve vybrané obchodní společnosti.....	39
4.1	Horizontální a vertikální analýza	39
4.1.1	Analýza aktiv	39
4.1.2	Analýza pasiv.....	51
4.1.3	Analýza výkazu zisku a ztrát	56
4.2	Poměrová analýza	61
4.2.1	Ukazatele likvidity	61
4.2.2	Ukazatele rentability	63
4.2.3	Ukazatele zadluženosti	65
4.2.4	Ukazatele aktivity	66
4.3	Bankrotní modely.....	68
4.3.1	Model index IN 05	68
4.4	Vyhodnocení finanční analýzy.....	69
5	Závěr	73
	Seznam použité literatury	75
	Seznam zkratk	77
	Seznam tabulek	
	Seznam obrázků	
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Finanční analýza je v dnešní době nezbytnou součástí vedení obchodních společností. Jejím hlavním úkolem je zhodnocení zdraví podniku. Díky výsledkům finanční analýzy účetní jednotky přijímají různé opatření do budoucnosti.

Výsledky nejsou důležité pouze pro vlastníky firmy, ale i pro věřitele. Věřitelům poskytuje finanční analýza informace o schopnosti společnosti splácet závazky. Podstatná je analýza pro banky, které rozhodují o udělení nových úvěrů a půjček.

Finanční analýza je specifická silným propojením s účetnictvím společnosti. Účetní výkazy jsou hlavním podkladem k vytvoření finanční analýzy. Společnosti kladou velký důraz na správnost výkazu a velmi často si je i dobrovolně nechávají ověřit auditorskými společnostmi.

Výsledky však nejsou jediným zkoumaným faktorem. Cílem analýzy je i detailněji ověřit jednotlivé položky výpočtů a prověření důvodu jejich změn. Každé odvětví i společnost bude mít specifické výsledky, které se nemusí shodovat s doporučeními. Podstatné je tedy výsledky ověřit i v rámci konkurence či odvětví.

Cílem diplomové práce je popsat a vypracovat finanční analýzu podniku. Vytvořit rozbor finančních toků, pohybů, tržního chování, hospodaření, sledování vnějších vlivů a okolností na chod firmy v čase. K výstupu praktické části práce bude využito některých metod finanční analýzy na vybrané účetní jednotce. Výstupem praktické části práce bude zkoumání jednotlivých částí, jejich význam a vzájemné vztahy. Ke konci diplomové práce bude provedeno zhodnocení, prezentace, okomentování a závěrečné konstatování k analýze. Diplomová práce je rozdělena do tří kapitol.

První dvě kapitoly se věnují teoretické části diplomové práce. V první kapitole je detailněji popsána charakteristika finanční analýzy. Kapitola se věnuje popisu finančních výkazů, jednotlivých uživatelům analýzy, postupu při sestavování finanční analýzy a jejímu zhodnocení. Druhá kapitola již popisuje jednotlivé metody finanční analýzy. V této kapitole nalezneme detailní zaměření na jednotlivé ukazatele a metody, které finanční analýzy používá pro zhodnocení zdraví podniku.

Třetí kapitola je kapitolou praktickou. Na vybrané účetní jednotce je uskutečněna finanční analýza. Při této části bylo vycházeno z teoretické části diplomové práce. Analýza je tvořena na základě upravených účetních výkazů účetní jednotky, které jsou

volně dostupné na veřejném rejstříku. Jednotlivé metody analýzy byla zhodnoceny tabulkami a grafy a její výsledky byly blíže popsány. K zhodnocení finančního zdraví bylo využito i indexu důvěryhodnosti. V závěru kapitoly nalezneme souhrnné zhodnocení celé finanční analýzy včetně doporučení.

Při vypracování diplomové práce byly aplikovány metody analýzy, komparace, syntézy, indukce, deskripce a dedukce.

2 Význam a charakteristika finanční analýzy

Druhá kapitola vysvětluje základní charakteristiku finanční analýzy a její nezbytnost pro obchodní společnosti. Zaměřuje se i na zdroje informací, ze kterých analýza vychází. V posledním bodě se tato kapitola věnuje postupu tvorby analýzy a srovnání výsledků.

2.1 Charakteristika finanční analýzy

Finanční analýza je jedním z nástrojů sloužících pro zjišťování celkového stavu podniku, změn v podniku a zhodnocení jeho finančního zdraví. Pokud chce být firma úspěšná na neustále měnícím se trhu, bez finanční analýzy se téměř neobejde.

Hlavním cílem finanční analýzy je připravit kvalitní podklady pro krátkodobé i dlouhodobé rozhodování o podniku, ale i zhodnocení již realizovaných plánů a rozhodnutí managementu. V rámci časového dělení finanční analýzy vnímáme dvě roviny. První rovina nám zobrazuje vývoj společnosti z minulosti do současnosti a druhá rovina nám poskytuje podklady pro finanční plánování do budoucnosti firmy.

Finanční rozhodování o podniku je silně závislé na finanční analýze. Veškeré informace čerpá analýza z finančního účetnictví, respektive z finančních výkazů. Jednotlivé finanční ukazatele z těchto výkazů analyzujeme a můžeme z nich například zjistit rentabilitu vlastního kapitálu, likviditu podniku, solventnost nebo stabilitu podniku. (Růčková, 2019)

Pro úplnou využitelnost finanční analýzy musí být splněno několik základních kritérií. Mezi nejdůležitější dvě zásady řadíme komplexnost a soustavnost. Za komplexnost se považuje, že veškeré výsledky jsou posuzované a vyhodnocované komplexně ve všech souvislostech, jinak mohou být zkreslené a neúplné. Soustavnost je naopak kritériem četnosti tvoření finanční analýzy. Nejčastěji a nejrozsáhleji je vytvářena roční analýza, která je tvořena z účetní závěrky. Vzhledem k rychle měnícímu se ekonomickému prostředí však bývá roční analýza nedostatečná. Ve větších a úspěšných podnicích je proto analýza tvořena čtvrtletně nebo měsíčně. Dalšími kritérii jsou například zásada objektivnosti nebo zásada preventivnosti.

U finanční analýzy je doporučováno výsledky porovnat i v rámci odvětví. Případně je vhodné srovnání s největšími konkurenčními podniky. Toto porovnání

podniku pomáhá v rozhodování o budoucnosti podniku. Pomáhá podniku například ve vytvoření plánu výroby a v plánu na strategii prodeje.

2.2 Charakteristika ukazatelů a uživatelů analýzy

Po celou dobu fungování podniku ovlivňují jeho aktivitu přímí a nepřímí ukazatelé. Mohou mít na podnik pozitivní nebo negativní dopad.

Externí ukazatelé jsou charakterističtí tím, že je podnik nedokáže ovlivnit. Tito ukazatelé působí z okolí a mají dlouhodobý vliv. Pro podnik je důležité, aby ukazatele vnímala a implementovala je do budoucích rozhodnutí. Pokud tak neučiní, hrozí vážné narušení finanční stability. Mezi tyto činitele řadíme například celkový stav ekonomiky, měnovou politiku státu, úvěrovou a daňovou politiku nebo úroveň cen na trhu.

Interní ukazatelé jsou propojeni s podnikem a mají vliv na jeho činnosti a řízení. Zpětně nám pomáhají zjistit, které faktory hrály nejvýznamnější roli na finanční situaci podniku. Mezi tyto ukazatele patří například struktura financí, řízení lidských zdrojů, organizace objednávek a zásobování a další.

Informace o finanční situaci podniku využívá několik skupin uživatelů. Jedná se především o subjekty, které jsou s podnikem propojeny. Z toho důvodu také vznikají různé přístupy a pojetí finanční analýzy. Každý subjekt má jiné zájmy a bude se tedy lišit vymezení účelu a úkolu finanční analýzy. Tyto subjekty můžeme rozdělit na interní a externí. (Růčková, 2019)

Interní subjekty jsou součástí podniku a jedná se především o skupiny podniků anebo podnik jako samotný. Výhodou interní analýzy jsou detailnější informace pro zpracování analýzy. Nejenže jsou využity účetní výkazy, ale také kalkulace, podnikové plány, finanční a vnitropodnikové účetnictví. Výsledky finanční analýzy jsou klíčové především pro vedení podniku (manažeři, ředitelé, ...), vlastníky, zaměstnance a odbory.

Vedení podniku využívá výsledky pro krátkodobé (operativní) a pro dlouhodobé (strategické) řízení podniku.

Vlastníci naopak vnímají finanční analýzu jako kontrolu nad svými prostředky vloženými do podniku. Důležitá je pro vlastníky informace o zhodnocení prostředků v čase.

Zaměstnanci se zaměřují na finanční stabilitu podniku a zásadu „going concern“. Tyto informace jim umožňují predikovat stabilitu pracovních míst a mzdových

podmínek. Analýza stability pracovních podmínek je důležitá především pro odbory, které hájí zájmy zaměstnanců a případně se snaží ovlivňovat dopad hospodaření podniku na zaměstnance.

Externí subjekty nejsou zapojeni do řízení podniku. Jedná se převážně o investory, banky a jiné věřitele, dodavatele a odběratele, konkurenci v odvětví, auditní společnosti a v neposlední řadě stát. Hlavní nevýhodou externí analýzy je, že vychází pouze z oficiálních dokumentů, které byly zveřejněny firmou. Nejčastěji se jedná o výkazy, které nalezneme ve výroční zprávě.

Pro investory je důležitá finanční stabilita, likvidita a ziskovost. Na základě těchto údajů zvažují vložení prostředků do podniku.

Pokud společnost žádá o bankovní úvěr, je pro banky podstatné především celková finanční situace, likvidita a zadluženost. Na základě zadluženosti poté stanovuje podmínky úvěru a jeho zajištění.

Odběratelé a dodavatelé se zaměřují také na likviditu a stabilitu. Pro dodavatele je podstatná především schopnost splácet závazky (tedy likvidita). Pro odběratele je důležité, zda je firma schopna dodat a splnit jejich požadavek.

Konkurence analyzuje nejčastěji tržby, ziskovost, zásoby, cenovou politiku, objem odběratelů a dodavatelů a tyto ukazatele porovnává se svými. Na rozdíly se snaží reagovat.

Pro státní orgány je finanční analýza kontrolou plnění daňových povinností, průběhu čerpání poskytnutých dotací, plnění podmínek účasti ve veřejné soutěži. V neposlední řadě využívají státní orgány finanční analýzu pro statistické účely. (Holečková, 2008)

2.3 Informační vstupní zdroje finanční analýzy

Pro správné zpracování finanční analýzy je zapotřebí velké množství kvalitních dat z různých zdrojů. Zdroje finanční analýzy můžeme podle Kubičkové a Jindřichovské (2015, s17) rozdělit „do tří skupin:

- *účetnictví*
- *ostatní data podnikového informačního systému*
- *a externí data.*“

Do skupiny účetnictví řadíme především účetní výkazy z účetní závěrky. Těmito výkazy rozumíme rozvahu, výkaz zisků a ztrát, cash flow, výkaz o změnách vlastního kapitálu, přílohu k účetní závěrce a v neposlední řadě výroční zprávu. V případě finanční analýzy je správné čerpat i z vnitropodnikového manažerského účetnictví. Manažerské účetnictví nám poskytuje detailnější pohled na podnik, především na informace o hospodaření jednotlivých středisek, kalkulace a hodnocení zaměstnanců. Vnitropodnikové účetnictví však není povinné ani nijak upravené právní normou. Čerpaní dat a jejich srovnatelnost je v tomto případě značně omezena.

Za ostatní data dle Kubíčkové a Jindřichovské (2015) považujeme statistické výkazy, operativní evidenci, interní směrnice, mzdové předpisy, předpisy upravující chod společnosti, tabulky.

Třetí skupinou dat jsou data externí. Externí data jsou uvedena v odborném tisku nebo statistických ročenkách. Podstatnými externími informacemi jsou i data z kapitálových trhů a data jiných společností, které je možno bezplatně získat ve veřejném rejstříku např. na serveru www.justice.cz.

Níže se budeme věnovat a popisovat data z účetní závěrky a výroční zprávy.

2.3.1 Rozvaha

Rozvaha je základním výkazem pro každou účetní jednotku a porovnává majetek a kapitál účetní jednotky. Celkový majetek zobrazuje veškeré peněžní a hospodářské prostředky využívané účetní jednotkou neboli aktiva. Pasiva nám představují součet všech dluhů u vlastníků a věřitelů a nazýváme je pasivy. Základním pravidlem rozvahy je rovnost aktivní a pasivní strany. Obě strany vyjadřují stejný souhrn hodnot, ale dva pohledy na tyto hodnoty. Pasiva zobrazují odkud pochází finanční prostředky a aktiva ukazují do jakých oblastí byly prostředky vloženy. Z rozvahy můžeme také vypočítat čisté jmění, které by mělo být rovno vlastnímu kapitálu. Čisté jmění je rozdílem mezi majetkem vedeným v aktivech a závazků zobrazených v pasivech. Aktivní i pasivní stranu rozvahy dělíme do 4 velkých skupin, které se dále dělí na podskupiny. Aktivní skupiny jsou pohledávky za upsaný základní kapitál, stálá aktiva, oběžná aktiva a časové rozlišení. Na pasivní straně nalezneme skupiny vlastní kapitál, rezervy, cizí zdroje a časové rozlišení pasiv. (Máče, 2013)

Základní uspořádání rozvahy je stanoveno v příloze č. 1 k vyhlášce 500/200 Sb a jedná se o přílohu č. 1 této diplomové práce.

Čtyři skupiny **aktiv** jsou členěny v rozvaze dle doby užívání v podniku. Toto členění nám také zobrazuje stupeň likvidity majetku. Aktiva v rozvaze uvádíme ve třech sloupcích, a to brutto, korekce a netto. Korekce nám vyjadřuje opravu brutto hodnoty a netto hodnotu ukazuje konečný stav majetku. Dlouhodobý majetek je v podniku a rozvaze evidován po několik podnikových cyklů (hospodářských roků). Jeho hodnota je postupně snižována formou odpisů. Oběžná aktiva jsou naopak spotřebovávána jednorázově a mění se několikrát ročně v průběhu hospodářského roku. Časové rozlišení aktiv evidujeme především na konci hospodářského cyklu, kdy potřebujeme věcně a ve správném období zařadit náklady. (Sedláček, 2011)

Čtyři skupiny pasiv se dělí především na vlastní a cizí kapitál. Za vlastní zdroje považujeme vlastní kapitál a rezervy. Vlastní kapitál představuje zdroje vložené vlastníky nebo zdroje, které byly vytvořeny díky hospodářské činnosti podniku. Rezervy jsou tvořeny pro budoucí výdaje nebo závazky, které podnik očekává, ale nezná přesný okamžik vzniku těchto výdajů. Do cizího kapitálu řadíme cizí zdroje a časové rozlišení pasiv.

2.3.2 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát je tokový výkaz a jeho primárním cílem je určit strukturu nákladů a výnosů, které jsou důležité pro účetní jednotku z pohledu ziskovosti. Výkaz nezobrazuje skutečné finanční prostředky, které byly přijaty nebo vydány účetní jednotkou. Vzorový výkaz zisků a ztrát nalezneme v příloze č. 1. Jednotlivé náklady a výnosy jsou členěny dle aktivit, které podnik vyvíjí. Výkaz zisků a ztrát nám v detailu zobrazuje výsledek hospodaření za jednotlivé oblasti. Dle Růčkové (2019, s.33) „*výsledek hospodaření členíme na:*

- *provozní výsledek hospodaření*
- *finanční výsledek hospodaření*
- *výsledek hospodaření za běžnou činnost*
- *výsledek hospodaření za účetní období*
- *výsledek hospodaření před zdaněním.*“

Důležitým faktorem a pravidlem je pro tento výkaz aktuální princip, kdy náklady jsou zaznamenávány do období, se kterým věcně i časově souvisí. Například náklad s poskytnutím služby vzniká k okamžiku vykonání této služby, ale finanční prostředky

můžeme vynaložit až o několik dní později. Náklady a výnosy mohou být ve výkazu členěny druhově nebo účelově. Pokud se jedná o druhové členění, evidují se náklady za jednotlivé účty např. spotřeba materiálu, odpisy, náklady na mzdy, V účelovém členění se jedná spíše s jakým střediskem a účelem náklad souvisel např. správa, odbyt, nákup atd. (Knápková, 2017)

Výsledek hospodaření lze vypočítat jako:

$$\text{Výsledek hospodaření} = \text{výnosy} - \text{náklady} \quad (2.1.)$$

Výsledek hospodaření může být kladný nebo záporný. Pokud bude výsledek kladný jedná se o zisk podniku a výnosy převyšují náklady. V opačném případě jsou výnosy menší, výsledek je záporný a podniku vzniká ztráta.

Pro finanční analýzu jsou využívány různé formy zisku. Při výběru formy, je podstatný účel analýzy a její uživatelé. Nejčastějšími formami jsou:

- **Earnings After Taxes (EAT)** – jedná se o výsledek hospodaření za účetní období po zdanění. Nejčastěji je tento ukazatel zisku využíván při výpočtu rentability vlastního kapitálu.
- **Earnings Before Taxes (EBT)** – v tomto případě mluvíme o výsledku hospodaření před zdaněním. Tento výsledek nepočítá s vývojem sazby daně z příjmů. Zdaněný výsledek (EAT) nám může zkreslit v některých případech výsledek finanční analýzy. Z tohoto důvodu se používá výsledek hospodaření před zdaněním, který musí být správně interpretován.
- **Earnings Before Interest and Taxes (EBIT)** – tento pojem označuje výsledek hospodaření před odečtením úroků a daní. EBIT nám posuzuje výkonnost podniku bez závislosti na zvoleném financování a zdanění. EBIT nám umožňuje soustředit se na analýzu provozní úrovně podniku.
- **Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization (EBITDA)** – neboli výsledek hospodaření před odečtením úroků, daní a odpisů. EBITDA je využívána především k mezipodnikovému srovnání.

2.3.3 Cash Flow

Cash flow nebo také výkaz o přehledu peněžních toků zobrazuje podniku faktory ovlivňující příjem a výdej hotovosti. Cash flow zobrazuje informace o přírůstku a úbytku

peněžních prostředků (dále také jako PP) a jejich ekvivalentů. Jedná se o třetí doplňující výkaz a na rozdíl od rozvahy a výkazu zisků a ztrát se jedná o výkaz tokový. Sestavuje se především z důvodu časového a věcného nesouladu výnosů a nákladů s příjmy a výdaji. Především na konci účetního období dochází k nesouladu těchto položek. Může tedy nastat situace, kdy podnik vykazuje kladný výsledek hospodaření (zisk), ale nachází se v platební neschopnosti. Vymezení cash flow a jeho obsahové vymezení a uspořádání nalezneme ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. a v Českých účetních standardech. Výkaz o peněžních tocích je také součástí přílohy č. 1.

Jako peněžní prostředky uvádíme PP na běžných účtech, peníze v hotovosti a ceniny. Za ekvivalenty považujeme především krátkodobý finanční majetek. Tento majetek musí být rychle a snadno směnitelný. Cash flow členíme na tři podoblasti – provozní, investiční a finanční.

Provozní cash flow obsahuje výdělečné činnosti podniku. V provozním cash flow máme možnost zjistit odpovídající skutečnost hospodářského výsledku vůči vydělaným penězům. Zároveň zjišťujeme, jak byly tyto peníze ovlivněny změnami čistého pracovního kapitálu. Dále zde evidujeme a zobrazujeme změny pohledávek, závazků a zásob.

Investiční cash flow je zaměřeno především na výdaje související s pořízením investičního majetku. Zahrnujeme zde však i příjmy z prodeje investičního majetku nebo poskytování úvěru účetním jednotkám ve skupině.

Finanční cash flow zobrazuje vnější financování podniku. Peněžní toky ve finanční části ukazují, v jaké výši ovlivňují strukturu. Patří sem zejména přijímání a splácení úvěrů, příjmy peněžních darů, vyplácení dividend nebo zvýšení vlastního kapitálu. (Růčková, 2019)

Cash flow lze dle Růčkové (2019) sestavit dvěma metodami, a to:

- přímou metodou
- nepřímou metodou.

Sestavení pomocí přímé metody je analýza jednotlivých příjmů a výdajů za sledované období. Metoda je upřednostňována v mezinárodním účetnictví, i přes její administrativní náročnost. Zjednodušeně můžeme metodu charakterizovat následovně:

Tabulka 2-1 Cash flow přímou metodou

Počáteční stav PP
+ příjmy za sledované období
- výdaje za sledované období
= Konečný stav PP

Zdroj: vlastní zpracování

Cash flow nepřímou metodou vychází výsledku hospodaření, který je zjištěn pomocí účetnictví. V podnicích v ČR je tato metoda mnohem častěji využívána než metoda přímá. V metodě je transformován výsledek hospodaření do pohybu peněžních prostředků, a to díky úpravám nevýdajových nákladů (např. odpisy, rezervy), nenákladovými výdaji (např. nákup DHM), nepřijmových výnosů (např. fakturovaný prodej) a nevýnosových příjmů (např. zálohy). (Knápková, 2017). Zjednodušené cash flow nepřímé metody nalezneme v tabulce č. 2-2.

Tabulka 2-2 Cash flow nepřímou metodou

CF nepřímou metodou
EAT
+ Odpisy
+ Δ Rezerv
- Δ Zásob
- Δ Pohledávek
+ Δ Krátkodobých závazků
Provozní HV
- Δ Dlouhodobý majetek brutto
Investiční CF
+ Δ Základního kapitálu
+ Δ Výsledku hospodaření minulých let
+ Δ Bankovních úvěrů
Finanční CF
CF celkem
KS PP

Zdroj: vlastní zpracování + Knápková, 2017

2.3.4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Výkaz o změnách vlastního kapitálu je součástí účetní závěrky podniku. Tento výkaz nemusí být sestavován všemi účetními jednotkami. Dle zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. mají výjimku uděleny mikro a malé účetní jednotky, které výkaz sestavovat nemusí. Zároveň česká legislativa nijak nespecifikuje formu tohoto přehledu.

Přehled o změnách kapitálu zobrazuje změny vlastního kapitálu za daný hospodářský rok. Jedná se především o změny a informace, které nejsou jasné z rozvahy a měly by být řádně a obsáhle okomentovány v příloze účetní závěrky.

2.3.5 Příloha k účetní závěrce

Příloha je nedílnou a důležitou součástí účetní závěrky. Jejím úkolem je poskytnout doplňující podrobné informace, které nejsou součástí výkazů, ale i k výkazům. Stejně jako závěrka, i příloha je sestavována v plném nebo zkráceném rozsahu. Zkrácený rozsah přílohy k účetní závěrce platí pouze pro mikro a malé účetní jednotky. Zákon o účetnictví č.563/1991 Sb. upravuje položky, které by měly být v příloze obsaženy. Do přílohy se uvádí například informace o účetních zásadách a metodách, časová struktura pohledávek a závazků, výše úvěrů a zastaveného majetku, průměrný počet zaměstnanců atd. Nedílnou součástí přílohy je výčet událostí, které nastaly po rozvahovém dni a komentář k výkazu o změnách vlastního kapitálu.

Příloha je zdrojem informací především pro externí subjekty. Měla by subjektům vyjasnit veškeré skutečnosti ve společnosti. Informace uvedené v příloze zároveň poskytují zdroj pro rozhodování o investicích do podniku a uzavírání nových kontraktů.

2.3.6 Výroční zpráva

Výroční zpráva slouží k podání informací pro vlastníky i externí uživatele. Celkově je výroční zpráva chápána i jako vizitka a prezentace firemních úspěchů. Proto se ve výročních zprávách podniků objevuje spousta grafů, statistik a fotografií. Ve výroční zprávě jsou však uváděny i povinné informace stanovené zákonem. Například finanční situace, podnikatelská činnost, spřízněné osoby, účetní závěrka, předpokládaný vývoj, aktivity v oblasti výzkumu a vývoje a další.

Přesné informace a rozsah výroční zprávy jsou stanoveny v Zákoně o účetnictví 563/1991 Sb. Dle tohoto zákona mají výroční zprávu nařízenou sestavit účetní jednotky, které mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Výroční zpráva je nedílnou součástí auditu podniku. Další povinností účetní jednotky, sestavující výroční zprávu, je také zveřejnění výroční zprávy ve veřejném rejstříku, ve Sbírce listin.

2.4 Postup tvorby finanční analýzy

Každá finanční analýza je individuální a vyžaduje i individuální přístup. Podle zvoleného přístupu se bude měnit rozsah analýzy, výběr dat v analýze a postup

jednotlivých výpočtů. Mezi základní tři kroky, které musí být vždy dodrženy, patří příprava finanční analýzy, samotná finanční analýza a interpretace výsledků finanční analýzy.

2.4.1 Příprava finanční analýzy

Před samotnými výpočty a provedením finanční analýzy musíme ujasnit několik otázek a připravit všechny potřebné podklady pro její úspěšné vykonání. Při přípravě finanční analýzy můžeme postupovat podle těchto kroků:

Určení záměru finanční analýzy – první krok nám stanovuje záměr vytváření finanční analýzy a jaký má cíl – „K čemu chceme dospět?“

Určení předmětu, rozsahu a možností finanční analýzy – v druhém bodě dle záměru určujeme přesný předmět finanční analýzy a rozsah v jakém budeme analýzu tvořit a upřesňujeme také detailnost. V tomto bodě odpovídáme na otázku „Co a v jakém rozsahu budeme analyzovat?“

Personální obsazení – tento bod se věnuje vytvoření týmu. Určujeme přesný počet osob jejich jména a vedoucího týmu. Odpovídáme na otázku „Kdo bude tvořit finanční analýzu?“

Časový harmonogram – hlavní otázkou tohoto bodu je „Kdy bude analýza zpracována a jak dlouho bude trvat její zpracování?“ Stanovujeme tedy nejpozdější datum, do kdy musí být analýza vytvořena a vymezujeme na ni určitý časový fond.

Získání a příprava potřebných podkladů – v pátém bodě se věnujeme vstupním údajům pro analýzu. Úkolem tohoto bodu je také se ubezpečit, že máme kvalitní a relevantní informace. Dle zvoleného rozsahu rozhodujeme, odkud budeme tyto údaje získávat. Otázkou bodu pět je „Z čeho bude čerpat nebo jaké informační zdroje použijeme?“

Výběr metod a prostředků k vykonání finanční analýzy – v posledním kroku se zabýváme technickým a programovým vybavením, všemi pomocnými materiály, metodologií a analyzujeme všechny nástroje, které nám umožní zpracovat údaje a dopracovat se k výsledku. Odpovídáme tedy na otázku „Jak a s čím vykonáme finanční analýzu?“

2.4.2 Finanční analýza

Po stanovení všech podstatných rozhodnutí a podkladů můžeme začít se samostatnou finanční analýzou. Jedná se již o zpracovávání údajů, třídění a kontrolu údajů, výpočty, kontrolu správnosti výpočtů a další. Výsledkem finanční analýzy by měly být interpretovatelné výstupy. Otázka pro finanční analýzu je „Jaké jsou výsledky?“

Výpočet ukazatelů – dle zvolených metod, vybraných programů a dalších ukazatelů provádíme samotné výpočty.

Porovnání ukazatelů – v tomto bodu porovnáme ukazatele např. v čase, prostoru nebo porovnáváme ukazatele s vytvořeným plánem.

Analýza vzájemných vztahů mezi ukazateli – v třetím kroku posuzujeme například bilanční pravidlo nebo souvislost mezi jednotlivými zvolenými ukazateli

Určení celkové finanční situace podniku – v předposledním bodě se věnujeme finanční situaci do budoucna. Určujeme budoucí vývoj společnosti a ověřujeme také bonitu a likviditu pomocí bonitních a bankrotních modelů.

Určení tržní hodnoty podniku – v posledním kroku stanovujeme pravděpodobnou budoucí tržní hodnotu podniku na příslušném trhu. Využíváme ukazatele EVA, MVA, ...

2.4.3 Využití výsledků finanční analýzy

Při třetím kroku, kterým je využití výsledků finanční analýzy ještě provedeme přezkoumání výsledků, případné porovnání, SWOT analýzu. Výsledky jsou často i graficky zpracovány. Nejdůležitější částí je interpretace výsledků a návrhy do budoucna. Výsledky jsou poté využity pro stanovování finančních plánů, vyhodnocování stanovených plánů, pro krátkodobé i dlouhodobé plánování chodu celkového chodu podniku atd.

2.5 Srovnání výsledků finanční analýzy

Pro posouzení situace v podniku je důležité srovnání. Srovnání lze dosáhnout metodou srovnání v čase, v prostoru, legislativně nebo vůči normě.

Srovnání v čase srovnává časové řady jednotlivých ukazatelů. Časové srovnání dynamicky posuzuje vývoj ukazatelů v určitém navazujícím časovém období. Pro správnost je důležité zajistit srovnatelnost účetních výkazů (stejně účetní postupy, způsoby odpisování, zdanění, legislativní změny aj.)

Srovnání v prostoru neboli mezipodnikové srovnání porovnává hodnoty vybraných ukazatelů s totožnými ukazateli jiných firem v určitém časovém období. Pro relevantnost je podstatné dodržet podmínky srovnatelnosti. Hlavními podmínkami srovnatelnosti jsou časová, legislativní a oborová srovnatelnost. Časová srovnatelnost znamená, že parametry pochází ze stejného období a jsou měřeny za stejný časový úsek. Oborová srovnatelnost znamená, že porovnáme s podniky, které provozují srovnatelný obor podnikání.

Dodržení **legislativní srovnatelnosti** je nejobtížnější podmínkou. Legislativní srovnatelnost obsahuje především metodologické postupy, které jsou mnohdy určeny zákony. Jsou odlišné v různých zemích, což výrazně ztěžuje mezinárodní komparace.

Srovnání ukazatelů vzhledem k normě zobrazuje srovnání jednotlivých ukazatelů s plánovanými ukazateli. Hodnoty můžeme posuzovat jako průměrné, minimální, mediální, maximální, kvantily nebo intervaly. Při porovnání hodnot z odborných publikací a článků, musíme hodnoty uvedené v publikacích brát s velkou rezervou. U těchto hodnot není zohledněno specifikum firmy nebo provozní prostředí firmy. (Dluhošová,2010)

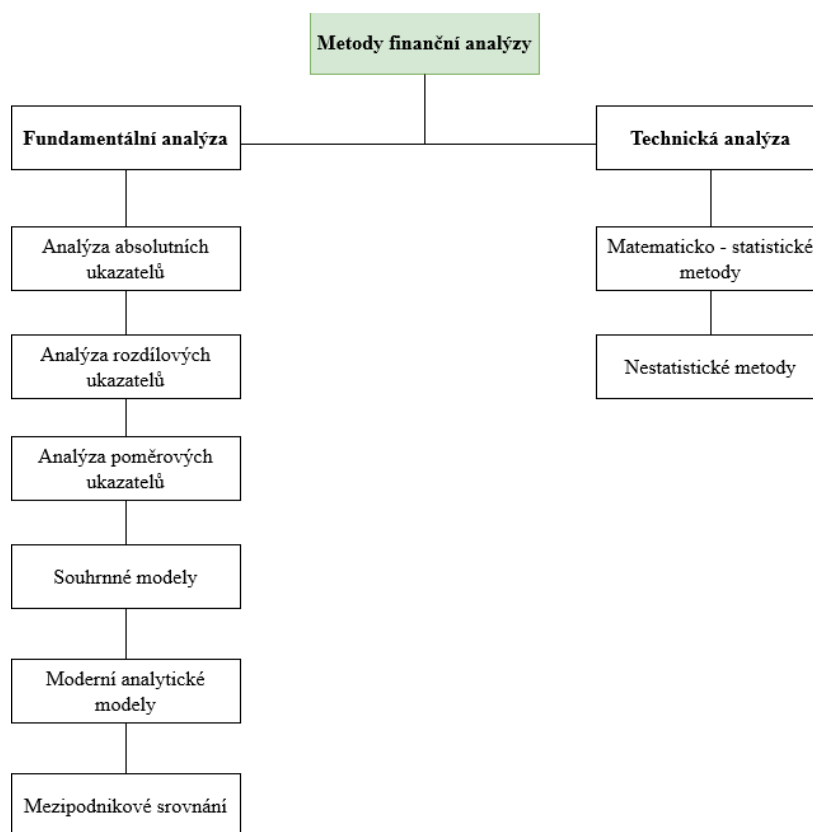
3 Metody finanční analýzy

V třetí kapitole jsou popsány jednotlivé metody finanční analýzy, jejich rozdělení a využití. Pro základní vzorce, které nalezneme v této kapitole, byla zvolena především Růčková (2019) a Máče (2013). Cílem kapitoly je nalézt vhodné nástroje pro zpracování finanční analýzy podniku.

Ve finančním účetnictví existuje velká škála metod pro hodnocení zdraví firmy. Důležité je však při volbě metod dbát na její přiměřenost. Volba by měla brát ohled na účelnost, nákladnost a spolehlivost. **Účelnost** značí shodu s předem stanoveným cílem. Jelikož je finanční analýza velmi náročná, přináší s sebou spoustu nákladů např. na kvalifikovanou práci. Náklady by však měly být přiměřené návratnosti – toto považujeme za **nákladovost**. **Spolehlivost** výsledku finanční analýzy je nejdůležitějším bodem. Podstatné je především detailní využití a popis všech dostupných a vypočtených dat. Zároveň platí, že spolehlivější vstupní informace vedou k spolehlivějším výstupním datům.

Finanční analýza není v České republice nijak legislativně upravena a zpracování tedy závisí čistě na účetní jednotce. Dle odborné literatury však existuje několik různých členění metod finanční analýzy. Jedním z rozdělení je rozdělení na fundamentální a technickou analýzu. Fundamentální analýza je závislá na znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a makroekonomickými ukazateli. Tato analýza vychází z menšího počtu období, proto je také v praxi mnohem víc využívána. Technická analýza využívá především matematické a statistické modely a je zaměřena na dlouhodobé období. Podrobnější členění nalezneme na obrázku č.3-1.

Obrázek 3-1 Metody finanční analýzy

Zdroj: Vlastní zpracování + Růčková, 2019

3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů se zabývá především horizontální a vertikální analýzou účetních výkazů. Analýza zhodnocuje strukturu, vývoj a výši jednotlivých ukazatelů. Horizontální analýzu můžeme také označit jako analýzu trendů. Vertikální jako procentní rozbor.

3.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza se zabývá porovnáním časových změn absolutních ukazatelů. Analýza je nazývána horizontální, neboť je prováděna po jednotlivých řádcích účetních výkazů. Výsledky jsou nejčastěji interpretovány v procentech, ale mohou být interpretovány i zvoleným indexem. Pro průkazné výsledky je důležité provádět analýzu za několik minulých období. Za ideální počet období se považuje analyzovat 4-5 předcházejících hospodářských období. v rámci horizontální analýzy musíme zohlednit také ekonomické, politické a přírodní změny, například: válečný konflikt, povodně, požáry, větrné katastrofy, finanční krize, změnu daňových zákonů, vstup konkurence na trh, vylepšení technických možností podniku a další. Nejčastějším a nejvhodnějším

nástrojem pro interpretaci horizontální analýzy je grafické zpracování. Do grafu jsou uváděny absolutní nebo relativní změny. Matematicky vyjádříme tyto změny následovně:

$$\text{absolutní změna} = U_n - U_{n-1} \quad (3.1)$$

$$\text{relativní změna} = \frac{U_n - U_{n-1}}{U_{n-1}} = \frac{\Delta U_n}{U_{n-1}} \quad (3.2)$$

Kde U_n označuje hodnotu v běžném účetním období a U_{n-1} hodnotu v roce tomuto období předcházející.

3.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza se zaměřuje pouze na vývoj v konkrétním účetním období. Pro tuto analýzu je zvolen jeden ukazatel a ostatní položky účetních výkazů zobrazují podíl na tomto ukazateli. V rozvaze bývá touto základnou nejčastěji bilanční suma a ve výkazu zisků a ztrát tržby. Základna však může být zvolena individuálně účetní jednotkou dle cíle analýzy. Název vertikální analýza ukazuje, že se analyzují položky ve sloupcích. Výsledek je díky relativnímu výpočtu jednotlivých ukazatelů považován za vhodným nástrojem ve srovnání v čase a prostoru. Obecný vzorec pro vertikální analýzu můžeme vyjádřit takto:

$$\text{podíl} = \frac{U_i}{\sum U_i} \quad (3.3)$$

Kde U_i označuje hodnotu analyzované položky a $\sum U_i$ celkovou hodnotu zvolené základny.

3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Výhodou analýzy rozdílových ukazatelů je především její jednoduchost. Potřební ukazatelé jsou získáváni z rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Tuto analýzu vypočteme jako rozdíl dvou absolutních ukazatelů. Analýza není vhodná pro porovnání s velkými podniky a slouží spíše pro zobrazení trendu a likvidity analyzované účetní jednotky. Nejčastěji využívanými rozdílovými ukazateli jsou čistý pracovní kapitál, čistý peněžně-pohledávkový fond a čisté hotové prostředky.

3.2.1 Čistý pracovní kapitál

Samotný pracovní kapitál představuje veškerá krátkodobá aktiva – zásoby, pohledávky, finanční majetek. Čistý pracovní kapitál vypočítáme jako oběžná aktiva – krátkodobé cizí zdroje. Do oběžných aktiv nesmíme zařazovat dlouhodobé pohledávky

a do krátkodobých cizích zdrojů nesmíme zapomenout započítat běžné bankovní úvěry a jiné krátkodobé finanční výpomoci. Matematicky můžeme vyjádřit čistý pracovní kapitál takto:

$$\text{ČPK} = \text{oběžné aktiva} - \text{krátkodobé cizí zdroje} \quad (3.4)$$

Čistý pracovní kapitál je jedním z nejčastěji používaných rozdílových ukazatelů a je označován jako provozní kapitál. V praxi nám čistý pracovní kapitál zobrazuje platební schopnost účetní jednotky. Při výpočtu je potřebné zaměřit se na oceňovací metody především u zásob a výrobků. Speciální pozornost je věnována nevymáhatelným pohledávkám, neprodejným zásobám a výrobkům atd.

Úkolem výsledku analýzy čistého pracovního kapitálu je určení optimální výše oběžných aktiv a jejich strukturu. Důležité je také vybrat správný způsob financování těchto aktiv. Jak uvádí Synek (2011), jsou zde tři varianty financování oběžných aktiv:

Neutrální (umírněný) způsob vyjadřuje tzv. zlaté pravidlo financování. Struktura aktiv je v časovém souladu se strukturou pasiv. Hlavní charakteristikou neutrálního způsobu je vhodné množství krátkodobých cizích zdrojů a nulový čistý pracovní kapitál.

Agresivní způsob je nejrizikovější. Krátkodobé cizí zdroje jsou využívány i pro financování stálých aktiv. Tento způsob charakterizují vysoké krátkodobé cizí zdroje a nejčastěji záporný čistý pracovní kapitál.

Konzervativní způsob je posledním způsobem. Tento způsob financování je nejméně rizikový, ale zároveň je dražší než ostatní varianty. Oproti agresivnímu způsobu je využíván dlouhodobý kapitál k financování stálých i oběžných aktiv. Charakteristikou pro tento způsob je menší množství krátkodobých cizích zdrojů a kladný čistý pracovní kapitál.

3.2.2 Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky vyjadřují rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. Mezi pohotovými peněžními prostředky řadíme peníze v hotovosti nebo na bankovních účtech, směnky, šeky nebo krátkodobé vklady, které jsme schopni v co nejkratší době přeměnit na peníze. Čisté pohotové prostředky nejsou ovlivněny způsobem ocenění jako je tomu u čistého pracovního kapitálu. Vzorec pro čisté pohotové prostředky můžeme uvést jako:

$$\check{CPP} = \text{pohotov\'e pen\text{e}\v{z}n\'ı prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad (3.5)$$

Hodnoty čistých pohotových prostředků by měly být kladné, jelikož dokazují platební schopnost účetní jednotky. Záporné hodnoty naopak zobrazují platební neschopnost a budoucí problémy účetní jednotky. Vysoké kladné hodnoty však nejsou žádoucí, neboť držíme příliš krátkodobých peněžních prostředků, které by mohly být využity efektivněji např. investováním.

3.2.3 Čistý peněžně – pohledávkový fond

Ukazatel čistého peněžně – pohledávkového fondu není běžně využívaným ukazatelem. Tento ukazatel nemá dostatečnou interpretaci v literaturách a nejčastěji je využíván v rámci poměrových ukazatelů likvidity. Jedná se o určitou kombinaci předchozích dvou způsobů výpočtu. Je založen na čistém pracovním kapitálu, který je upravován o položky zásob a nelikvidní pohledávky (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Výpočet čistého peněžně – pohledávkového fondu můžeme zapsat následovně:

$$\check{CPPF} = \text{Čistý pracovní kapitál} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky}. \quad (3.6)$$

3.3 Analýzy poměrovými ukazateli

Analýza poměrovými ukazateli je považována za jádro celé finanční analýzy. Jedná se o nejčastěji používanou analýzu. Lze ji provést pouze z veřejně dostupných dat. K těmto datům mají tedy i přístup externí subjekty, které je mohou využít k porovnání a samotným výpočtům. Poměrově ukazatele vypočítáme jako podíl různých skupin ukazatelů, které spolu souvisí.

Dle Růčkové 2019 (s.57) „*dělíme poměrové ukazatele na:*

- *Ukazatele likvidity*
- *Ukazatele rentability*
- *Ukazatele zadluženosti*
- *Ukazatele aktivity*
- *Ukazatele tržní hodnoty*
- *Ukazatele cash flow.*“

Dle časového hlediska je možné dělit analýzu na ex-post a ex-ante.

Ex-post analýza, tedy analýza zpětná se zabývá hodnocením aktuálního stavu společnosti. Je založena na základě historických dat a popisuje aktuální situaci. Nevýhodou této analýzy jsou především zastaralé informace, které již nelze nijak upravovat. Výhodou je však perspektivnost této analýzy

Ex-ante analýza nám pomáhá predikovat budoucí stavy. Tato analýza je schopna odhalit možná rizika a stanovit příslušné opatření pro jejich odvrácení.

Interpretace poměrových ukazatelů je velmi důležitá. Hodnocení jednotlivých ukazatelů může vést k rozdílným výsledkům analýzy. Důležité tedy je, aby výsledky byly posuzovány komplexně a souhrnně.

3.3.1 Ukazatele likvidity

Pro finanční zdraví firmy a její dlouhodobou existenci je důležitá její způsobilost dodržovat splatnost svých závazků. Ukazatele likvidity udávají dlouhodobou schopnost podniku hradit své nasmlouvané závazky. Jedná se tedy o zajištění dostatečného a pravidelného příjmu především peněžních prostředků.

Pro tyto ukazatele platí, že vyšší hodnoty lépe pokrývají krátkodobé závazky. Z tohoto pravidla plyne větší důvěra a bezpečí pro investory. Chybné jsou však také vysoké hodnoty, jelikož značí neefektivní využití krátkodobých aktiv, které mohli být např. investovány.

Likvidita je nejčastěji zabezpečena oběžným majetkem. Dle likvidnosti oběžného majetku rozlišujeme likviditu na tři stupně:

Likvidita 1. stupně neboli také okamžitá likvidita. v této likviditě využíváme jen položky, které lze využít téměř okamžitě – především tedy peněžní hotovost a hotovost na bankovních účtech. Likvidita 1. stupně vyjadřuje způsobilost účetní jednotky uhradit své splatné krátkodobé závazky. Americká literatura uvádí, že ideální výsledek se pohybuje v rozmezí 0,9 - 1,1. Česká republika má obecně stanovenou minimální hodnotu nižší a to na 0,6, kdy ministerstvo průmyslu a obchodu uvádí dokonce 0,2. Hodnota 0,2 je však již velmi hraniční hodnotou a není doporučováno ji využívat. Vyjde-li vysoká hodnota věřiteli je vnímána jako pozitivní. Naopak pro vedení podniku se může jednat o indikaci nedostatečně využitých zdrojů. Vzorec pro výpočet likvidity 1. stupně vypadá následovně:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}. \quad (3.7)$$

Likvidita 2. stupně je nazývána jako likvidita pohotová. Tato likvidita může být vyjádřena jako odečtení zásob od oběžného majetku nebo jako přičtení krátkodobých pohledávek ke krátkodobému finančnímu majetku. Oproti likviditě dochází k menšímu zkreslení, ale zároveň je potřebné počítat s úvahou, že krátkodobé pohledávky budou řádně splaceny. Z krátkodobých pohledávek by měly být tedy vyloučeny pohledávky po splatnosti a nedobytné pohledávky. Výsledky hodnot jsou vnímány velmi obdobně jako u okamžité likvidity. Dle Elliota a Jamese Barryho by výsledné hodnoty měly být vyšší než 0,5, ale ne větší než 2. Upozorňují však, že jako u každé likvidity, vždy hodnoty závisí na několika faktorech – např. odvětví, umístění podniku, ekonomické situaci státu atd. Likviditu 2. stupně můžeme vypočítat pomocí dvou vzorců:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3.8)$$

nebo

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}}. \quad (3.9)$$

Poslední likviditou je běžná likvidita nebo také **likvidita 3. stupně**. Běžná likvidita vyjadřuje, kolikrát je oběžný majetek větší než krátkodobé závazky. Zobrazuje kolikrát je možné uhradit krátkodobé závazky, pokud veškerá oběžná aktiva přemění podnik na peněžní prostředky. Z důvodu nerozlišování detailní časové struktury aktiv v závislosti na závazcích je tento ukazatel značně omezen. Jedná se například o neprodejné zásoby a nedobytné pohledávky, které nejsou rozlišovány. Hodnoty likvidity 3. stupně by se měly pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5. Pro věřitele má běžná likvidita vysokou vypovídací hodnotu o schopnosti podniku splácet závazky ve stanoveném termínu. Běžnou likviditu spočítáme jako:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}. \quad (3.10)$$

3.3.2 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability ukazují, jak bylo hospodařeno v podniku s vloženým kapitálem a výnosnost tohoto kapitálu. Tento ukazatel je v praxi velmi využíván a jedná

se o jeden z hlavních indikátorů finančního zdraví firmy. Obecně můžeme rentabilitu vyjádřit jako poměr zisku na vloženém kapitálu.

Pro čerpání dat využíváme údaje ze dvou hlavních účetních výkazů. Vložený kapitál získáváme z rozvahy a ziskové položky z výkazu zisků a ztrát. Jako pozitivní výsledek je u rentability vnímání rostoucí tendence tzn. Co nejvyšší ziskovost při co nejméně vloženém kapitálu.

Při výpočtu rentability jsou využívány různé formy zisku. Nejčastěji se jedná o EBIT, EBT a EAT. Tyto jednotlivé zisky nalezneme popsané v kapitole 2.3.2.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return On Equity)

Tento ukazatel je důležitý především pro akcionáře a vlastníky. Zobrazuje celkovou míru výnosnosti vlastních zdrojů. Rentabilita vlastního kapitálu nám vyjadřuje, kolik Kč čistého zisku přísluší k 1 Kč vlastního kapitálu. Výsledek rentability vlastního kapitálu by měl převyšovat výnosovou míru státních dluhopisů. Pokud bychom se zaměřili na pohled investora, zjistíme, že pro tuto skupinu je podstatné, aby byl ukazatel vyšší než potenciální úroky při jiné podobě investování. Vzoreček pro ROE vypadá následovně:

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál}. \quad (3.11)$$

Kdy EAT představuje čistý zisk po zdanění. Alternativou pro výpočet ROE může být ukazatel rentability dlouhodobého kapitálu – ROCE (Return On Capital Employed). V tomto případě je využit EBIT, který zobrazuje zisk před zdaněním a odečtením úroků. ROCE je určen především pro banky a věřitele nebo pro porovnání mezi podniky a je vypočten jako:

$$ROCE = \frac{EBIT}{dlouhodobé\ dluhy + vlastní\ kapitál}. \quad (3.12)$$

Rentabilita celkových aktiv (ROA – Return On Assets)

Rentabilita aktiv je označována jako jeden ze základních ukazatelů. Zaměřuje se na celkovou efektivnost podniku a to tak, že porovnává zisk se sumou aktiv. Tento ukazatel je určen pro management účetní jednotky. Čím více ROA vyjde, tím lépe hospodaří podnik se svým majetkem. Ukazatel je především porovnáván v čase, neboť mezipodnikové srovnání nemusí být plně správné a průkazné. Rentabilita je možná vypočítat dvěma způsoby. Ve vzorci 3.13 je využit ukazatel EBIT, který zobrazuje zisk

před zdaněním a úroky. Tento vzorec však nepočítá s efektem zdanění. Více využíván je vzorec 3.14, který počítá čistou rentabilitu aktiv, kdy je čistý zisk zvýšen o zdaněné úroky. Vzorce vyjádříme jako:

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (3.13)$$

$$ROA = \frac{EAT + \text{úroky} (1 - t)}{aktiva} \quad (3.14)$$

Rentabilita tržeb (ROS – Return Of Sales)

Rentabilita tržeb vyjadřuje, kolik Kč čistého zisku náleží na 1 Kč tržeb. Charakterizujeme ji tedy jako poměr zisku vůči tržbám. Rentabilita tržeb je vhodná pro časové a srovnání mezi podniky. Vysoká hodnota zobrazuje správné řízení podniku, nízká hodnota naopak ukazuje špatné vedení. Pro možné daňové změny v časovém porovnání je vzorec využíván ve dvou variantách:

$$ROS = \frac{EBIT}{tržby} \quad (3.15)$$

nebo

$$ROA = \frac{EAT}{tržby} \quad (3.16)$$

Rentabilita nákladů (ROC – Return Of Costs)

Rentabilita aktiv je velmi podobná rentabilitě tržeb. Podobně jako u rentability tržeb, rentabilita nákladů zobrazuje, kolik Kč čistého zisku připadá na 1 korunu celkových nákladů. Výsledky jsou taktéž srovnatelné v čase a mezi podniky. Zhodnocení vložených nákladů do podnikání vzniká, pokud nám vychází vyšší rentabilita. Rentabilitu vypočteme následovně:

$$ROC = \frac{EAT}{celkové náklady}. \quad (3.17)$$

3.3.3 Ukazatele zadluženosti

Finanční strukturu a stabilitu podniku analyzujeme pomocí ukazatelů zadluženosti. Finanční struktura je považována za jeden hlavních problémů finančního řízení. Finanční struktura vyjadřuje, jakými zdroji jsou financována aktiva. Za optimální strukturu se nepovažuje financování pouze z vlastních zdrojů, ale ideální poměr vlastního

a cizího kapitálu. Cizí kapitál má svou nevýhodu v podobě různých rizik, vlivu na výnosnost kapitálu, ale zároveň je často levnější variantou než vlastní kapitál.

Pro banky a věřitele je nízká míra zadluženosti pozitivní signálem, že je podnik schopen splácet své závazky. Nulová míra pro podnik však není vyhovující, neboť jak již bylo řečeno cizí zdroje jsou levnější variantou. Cílem účetní jednotky je tedy optimalizovat svou míru zadlužení.

Ukazatele zadluženosti vycházejí z informací rozvahy a jedná se o výpočty vzájemných vztahů mezi rozvahovými položkami vlastních zdrojů, cizích zdrojů a celkových zdrojů.

Celková zadluženost

Hlavním vzorcem pro zobrazení zadluženosti je celková zadluženost. Pokud vyjde tento ukazatel nízký, věřitelé se nemusí obávat o splacení svých pohledávek a účetní jednotka o svou schopnost tyto závazky splácet. Podstatné je posuzovat a analyzovat i výnosnost celkových zdrojů a jednotlivé rozvahové položky cizích zdrojů. Do těchto položek můžou být zařazeny například rezervy, které nemusí být placeny. Ukazatele počítáme jako poměr mezi cizími zdroji a celkovými aktivy. Matematicky bude tento poměr zapsán následovně:

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva}}. \quad (3.18)$$

Podíl vlastních zdrojů na aktivech

Mezi další velmi často využívaný vzorec patří podíl vlastních zdrojů na aktivech neboli samofinancování. Tento ukazatel zobrazuje podíl vlastních zdrojů na aktivech. Ukazatel samofinancování se využívá společně s ukazatelem celkové zadluženosti, kdy jejich součet je rovný 1. Ukazatel podílu vlastních zdrojů na aktivech vyjadřujeme vzorcem:

$$\text{Podíl vlastních zdrojů na aktivech} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}}. \quad (3.19)$$

Pokud vzorec otočíme a počítáme podíl aktiv na vlastních zdrojích, dostáváme tzv. **finanční páku**. Hodnota tohoto ukazatele říká, že čím vyšší je míra zadlužení, tím vyšší je síla finanční páky na výnosnost vlastního kapitálu. Rentabilita celkových zdrojů však musí přesahovat náklady cizích zdrojů. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015). Ukazatel finanční páky je využíván např. V pyramidových rozkladech a je vyjádřen vztahem:

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}. \quad (3.20)$$

Zadluženost vlastního kapitálu

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu je spojením předchozích dvou ukazatelů. Tento ukazatel není sám o sobě průkazný a musí být detailně prozkoumán výsledek a vývoj ukazatele podílu na aktivech a celkové zadluženosti. Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu spočteme jako:

$$\text{zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}. \quad (3.21)$$

Úrokové krytí

Ukazatel udává kolikrát je podnik schopen uhradit úroky. Pokud roste hodnota úrokového krytí, podnik je lépe schopen splácet své úroky. Pokud hodnota překročí 1, účetní jednotka pokrývá své nákladový úroky ziskem. Vzorec pro výpočet úrokového krytí vypadá následovně:

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}}. \quad (3.22)$$

Úrokové zatížení

Úrokové zatížení můžeme definovat jako obrácený vzorec pro úrokové krytí. Zobrazuje tedy poměrnou část celkového zisku odvedenou na úroky. Pokud jsou hodnoty vyšší než 100 % celkový zisk nestačí k pokrytí nákladových úroků. Úrokové zatížení a krytí může být zkresleno např. leasingem. Leasing se dle platné české legislativy neprojevuje v žádných výkazech a je evidován pouze v podrozvahách podniků. Skutečnost, zda podnik využívá leasing a stav úroků z toho vyplívajících, by měla být řádně okomentována. Úrokové zatížení můžeme zapsat jako:

$$\text{Úrokové zatížení} = \frac{\text{úroky}}{EBIT}. \quad (3.23)$$

3.3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity vyjadřují, jak rychle a intenzivně podnik využívá svůj majetek. Počítá se pomocí dvou ukazatelů, a to podle doby obratu a rychlosti obratu. Doba obratu vyjadřuje, za jak dlouho se uskuteční obrátka rozvahové položky. Naopak rychlost obratu

udává, kolikrát se přeměnila rozvahová položka na peněžní prostředky. Za obrátku považujeme dobu od nákupu materiálu až po zaplacení pohledávky související s tímto materiálem.

Obecně můžeme říct, že rychlost obrátu se vypočítá jako poměr celkových tržeb k celkovým aktivům. Matematicky můžeme tuto obecnou definici zapsat následovně:

$$\text{zvolené aktivum} = \frac{\text{tržby}}{\text{zvolené aktivum}}. \quad (3.24)$$

Mezi nejčastěji analyzovaná aktiva patří pohledávky, zásoby a závazky. Za kladný výsledek považujeme nižší hodnoty ukazatelů. To značí správné využívání aktiv ke vytváření tržeb.

Doba a rychlost obrátu pohledávek

Doba obrátu pohledávek měří délku času, po který jsou získávané peněžní prostředky za tržby zastaveny v pohledávkách. Vyjde nám tedy průměrná doba, kterou musí podnik čekat na splacení své pohledávky. Nižší ukazatel zobrazuje, že podnik využívá méně zdrojů k financování pohledávek. Pokud je však doba příliš krátká, může způsobit problém splacení pro odběratele. V České republice je tato doba stanovena na 14 dní, ale každý podnik může tuto dobu nastavit individuálně, případně dle konkurence. Dobu obrátu vypočítáme pomocí tohoto vzorce:

$$\text{Doba obrátu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} * 365. \quad (3.25)$$

Rychlost obrátu zobrazuje počet obrátek pohledávek, které byly evidovány v daném hospodářském období v dosažených tržbách. Pokud je ukazatel obrátu vyšší, tím více finančních prostředků pohledávky přinesly. Výpočet ukazatele je:

$$\text{Obrat pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}. \quad (3.26)$$

Doba a rychlost obrátu zásob

Doba obrátu zásob zobrazuje, po jak dlouho dobu je průměrně kapitál uložen v zásobách. Ukazatel je podstatný pro správné řízení zásob. Jako v každém ukazateli finanční analýzy, je v každém odvětví vhodná jiná doba obrátu. Doba obrátu zásob je vypočtena takto:

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{zásoby}{tržby} * 365. \quad (3.27)$$

Obrat zásob udává počet obrátek prodaných a znovu nakoupených zásob. Opět platí, že čím vyšší ukazatel, tím pro podnik lépe. Vzorec pro výpočet obratu zásob můžeme zapsat následovně:

$$Obrat\ zásob = \frac{tržby}{zásoby}. \quad (3.28)$$

Doba a rychlost obratu závazků

Posledním ukazatelem aktivity je analýza doby a rychlosti závazků. Jedná se především o krátkodobé závazky a zobrazuje nám kolik dní průměrně trvá, než podnik uhradí své závazky. Jedná se tedy o platební morálku dané společnosti. V rámci efektivity je doporučováno hradit závazky až na konci své splatnosti, jelikož v ostatních dnech se jedná o bezúročný krátkodobý úvěr. Doporučené výsledky nejsou jednoznačné. Nižší hodnoty naznačují nevyužití možných výhod, a naopak vyšší ukazatel může dokládat problémy se splácením závazků. Dobu obratu závazků spočteme jako:

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{závazky}{tržby} * 365. \quad (3.29)$$

Obrat zásob zobrazuje kolikrát za dané období průměrně splatíme své závazky. Tento vztah vyjadřujeme jako:

$$Obrat\ závazků = \frac{tržby}{závazky}. \quad (3.30)$$

3.3.5 Ukazatele tržní hodnoty

Výše zmínění ukazatelé využívají data a informace především z rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Ukazatelé tržní hodnoty však vycházejí z tržové ceny akcie. Tyto ukazatele jsou využívány především v akciových společnostech obchodovatelných na kapitálových trzích. Ukazatele tržní hodnoty jsou nástrojem pro zjištění zisku z vkladu investorů nebo potencionálních investorů. Pokud se výsledné hodnoty zvyšují jedná se o pozitivní znamení pro investory.

Účetní hodnota akcie

Účetní hodnota akcie je jedním z nejznámějších a nejvyužívanějších ukazatelů tržní hodnoty. Tento ukazatel je schopen reflektovat i minulost podniku a můžeme ho zapsat následovně:

$$\text{Účetní hodnota akcie} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{počet emitovaných akcií}} \quad (3.31)$$

Ukazatel čistého zisku na akcii

Tento ukazatel udává poměr mezi ziskem a 1 kmenovou akcií. Tento ukazatel slouží opět především potencionálním investorům. Vyšší hodnota zvyšuje cenu akcie a roste i zájem o nákup těchto akcií. Ukazatel je dán vzorcem:

$$\text{Čistý zisk na akcii} = \frac{EAT}{\text{počet ks kmenových akcií}} \quad (3.32)$$

Price-earning ratio

Ukazatel udává poměr mezi trhovou cenou akcie a zisku na 1 kmenovou akcií. Pokud nám hodnota v časovém porovnání klesá, je pro investora levnější, ale může značit i podhodnocení nebo budoucí snižování zisku firmy. Je dán vztahem:

$$\frac{P}{E} = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{zisk na jednu akcií}} \quad (3.33)$$

Ukazatel dividendového výnosu

Udává výnosnost podniku pro investora neboli jakou částku obdrží investor. Jestliže zůstane výše dividend nezměněna, ale výše ceny akcie vzroste, výsledné hodnoty ukazatele poklesnou a situace je pro investory nevýhodná. Ukazatel dividendového výnosu spočítáme následovně:

$$\text{Dividendové výnosy} = \frac{\text{dividenda na akcií}}{\text{tržní cena akcie}}. \quad (3.34)$$

3.4 Soustavy ukazatelů

Pro komplexnost a detailnost analýzy je analýza doplňována několika soustavami ukazatelů. Tato část dopomáhá správnému rozhodování interních i externích uživatelů. Využívají se především pro zhodnocení celkové situace a podávají specifitější podklad o situaci v podniku. Soustavu tvoří pyramidové rozklady, bankrotní a bonitní modely.

3.4.1 Pyramidové rozklady

Hlavním cílem finanční analýzy podniku je získání relevantních údajů o hospodaření, které získáme pomocí jednotlivých finančních ukazatelů porovnaných s ideálními hodnotami. Ty se však navzájem ovlivňují. Pro zjištění vztahu mezi jednotlivými ukazateli využíváme pyramidové rozklady.

Konstrukce pyramidových rozkladů by měla využívat taková data, které se dají logicky a srozumitelně odvodit a interpretovat. Postupujeme od vrcholového ukazatele, kterého rozkládáme na ukazatele částečné a tyto částečné ukazatele na další dílčí ukazatele. Nejčastěji se k pyramidovým rozkladům využívají právě poměroví ukazatelé.

Mezi nejznámější pyramidové rozklady patří rentabilita vlastního kapitálu nazývána také jako DuPontův rozklad. DuPontův rozklad můžeme zapsat jako:

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál} = \frac{EAT}{tržby} * \frac{tržby}{aktiva} * \frac{aktiva}{vlastní\ kapitál} \quad (3.35)$$

EAT nám zde představuje čistý zisk, $\frac{EAT}{tržby}$ rentabilitu tržeb, $\frac{tržby}{aktiva}$ obrat aktiv a $\frac{aktiva}{vlastní\ kapitál}$ reprezentují finanční páku. $\frac{EAT}{tržby}$ v tomto modelu můžeme ještě detailněji rozdělit a vzorec modelu vypadá takto:

$$ROE = \frac{EAT}{EBT} * \frac{EBT}{EBIT} * \frac{EBIT}{tržby} * \frac{tržby}{aktiva} * \frac{aktiva}{vlastní\ kapitál} \quad (3.36)$$

$\frac{EAT}{EBT}$ zobrazuje daňovou redukci zisku, $\frac{EBT}{EBIT}$ zachycuje úrokovou redukci a poslední rozložený ukazatel $\frac{EBIT}{tržby}$ představuje rentabilitu tržeb.

Pokud chce podnik zvýšit rentabilitu vlastního kapitálu, je nutné zvýšit jednoho z ukazatelů. To například nelze u daňové redukce. Na tuto položku nemá podnik téměř žádný vliv. Dalším velmi těžce ovlivnitelným ukazatelem je úroková redukce, která je ovlivňována náklady na cizí kapitál. Ovlivnitelnými položkami tedy je rentabilita tržeb, obrat aktiv a mírně také finanční páka.

3.4.2 Bankrotní a bonitní modely

Kromě pyramidových rozkladů řadíme do soustav ukazatelů i souhrnné modely. Tyto modely mají za úkol díky jednomu číslu určit finanční zdraví podniku. Do tohoto finančního zdraví zahrnujeme i vytváření hodnoty podniku a stabilitu podniku. Tyto

modely jsou založeny na předpokladu, že bankrot podniku jsme schopni určit několik let dopředu, neboť jeho výsledky jsou značně odlišné od zdravého a prosperujícího podniku.

Souhrnné modely jsou pouze doplňkovou analýzou a nemůže na ní postavit veškeré závěry analýzy. Modely dělíme na tzv. diagnostické a predikční, známějším označením bonitní a bankrotní modely.

Bonitní modely

Bonitní modely mají za úkol provést analýzu finančního zdraví pomocí bodového hodnocení. Dle jednotlivých oblastí ho poté můžeme zařadit do určité skupiny dle podobných výsledků a oblastí (Knápková,2017). Do bonitních modelů řadíme:

- Tamariho model,
- Kralickuv Quicktest,
- Multivariační diskriminativní analýzu,
- Beaverův model.

Bankrotní modely

Tento model, jak již prozrazuje název, má za úkol odhadnout, zda v blízké době hrozí podniku zánik. *„Vychází se totiž z faktu, že každá firma, která je ohrožena bankrotem, již určitý čas před touto skutečností vykazuje symptomy, které jsou typické pro bankrot. K těm nejběžnějším patří problémy s běžnou likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu a s rentabilitou celkového vloženého kapitálu.“* (Růčková,2019)
Příkladem bankrotních modelů jsou:

- Altmanův model
- Index důvěrnosti
- Tafflerův model

Altmanovo Z-score

Altmanův model je založen na základě indexů a celkového hodnocení a jeho autorem je Edward Altman. Cílem modelu je jednoduše rozlišit zdravé účetní jednotky od bankrotujících. Díky diskriminační metodě byl Altman schopen roztrždit objekty do několika specificky charakteristických skupin, kterým poté dle poměrových ukazatelů přiřadil váhy. Tyto váhy jsou poté dosazeny do rovnice. Altmanův model má dvě rovnice. První rovnice je zaměřena na účetní jednotky volně obchodovatelné na burze. Je vyjádřena jako:

$$Z = 1,2x_1 + 1,4x_2 + 3,3x_3 + 0,6x_4 + x_5 \quad (3.37)$$

kde jednotlivá x spočítáme jako:

$$x_1 = \frac{\text{pracovní kapitál}}{\text{aktiva}}$$

$$x_2 = \text{rentabilita aktiv}$$

$$x_3 = \frac{EBIT}{\text{aktiva}}$$

$$x_4 = \frac{\text{tržní hodnota vlastního kapitálu}}{\text{účetní hodnota dluhu}}.$$

$$x_5 = \frac{\text{Tržby}}{\text{aktiva}}$$

Výsledek interpretujeme dle jednotlivých kritérií stanovených modelem. Tyto kritéria a výsledky jsou:

$Z > 2,99$	Finanční zdraví – podnik je prosperující
$2,99 > Z > 1,81$	Šedá zóna – nelze určit jednoznačně prosperující nebo bankrotní podnik
$\text{index} < 1,81$	Finanční problémy – velká pravděpodobnost bankrotu

Druhá rovnice je zaměřena pro společnosti, které nejsou obchodovatelnými na burze. Tato rovnice má pouze drobné úpravy a vypadá následovně:

$$Z = 0,717x_1 + 0,847x_2 + 3,107x_3 + 0,420x_4 + 0,998x_5 \quad (3.38)$$

dochází také k úpravě x_4 a to následovně:

$$x_4 = \frac{\text{tržní hodnota vlastního kapitálu}}{\text{cizí zdroje}}.$$

Do cizích zdrojů započítáváme dlouhodobé a krátkodobé závazky společně s bankovními úvěry a výpomocemi. Hodnocení je také velmi obdobné, mění se pouze hraniční hodnoty.

$Z > 2,9$	Finanční zdraví – podnik je prosperující
$2,9 > Z > 1,2$	Šedá zóna – nelze určit jednoznačně prosperující nebo bankrotní podnik
$\text{index} < 1,2$	Finanční problémy – velká pravděpodobnost bankrotu

Index důvěryhodnosti

Tento model byl navržen Inkou a Ivanem Neumaierovými a byl vytvořen pouze pro české společnosti a podniky. Opět je každému poměrovému ukazateli přiřazena váha. Prvním modelem indexu důvěryhodnosti byl model IN95. Tento model byl zaměřen pouze na věřitelskou stránku. Dále byly proto vytvořeny modely IN99, IN01 a IN05. Model IN 95 byl dán následující rovnicí:

$$\begin{aligned} IN95 = & V_1 * \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + V_2 * \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} + V_3 * \frac{EBIT}{\text{aktiva}} + \\ & V_4 * \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} + V_5 * \frac{\text{obežná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} - V_6 * \frac{\text{závazky po splatnosti}}{\text{tržby}}. \end{aligned} \quad (3.39)$$

Výsledek modelu můžeme zhodnotit podobně jako u Altmanova modelu. Pokud je výsledek větší než 2, podnik je v dobrém finančním zdraví. Vyjde-li hodnota menší než 2, ale zároveň větší než 1, jedná se o firmu, o které nemůžeme říct, že je zdravá, ale ani, že se blíží bankrotu. Je-li index menší než jedna, firma je ve velmi špatném stavu a je u ní pravděpodobný bankrot.

Zatím posledním modelem je index IN 05. Model IN05 spojuje věřitelské i vlastnické pohledy. Tento index můžeme zapsat jako:

$$IN05 = 0,13 * \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + 0,04 * \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} + 3,97 * \frac{EBIT}{\text{aktiva}} + 0,21 * \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva}} + 0,09 * \frac{\text{obežná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3.40)$$

Interpretovat můžeme výsledky opět pomocí intervalových hodnot. Vyšší hodnota než 1,6 vyjadřuje finanční zdraví. Hodnota mezi intervalem 0,9-1,6 je šedou zónu, kdy nemůžeme přesně určit situaci podniku. Výsledky nižší než 0,9 značí pravděpodobný bankrot.

3.5 Moderní metody finanční analýzy

Jelikož v dnešní rychle měnící se době nestačí využívat pouze výše uvedené metody, dostávají se do podvědomí nové metody hodnocení výkonnosti podniku. Díky těmto metodám je možné podnik řídit lépe a efektivněji. Mezi nejznámější a nejvyužívanější metody patří ekonomicky přidaná hodnota (EVA – Economic Value Added) a hodnota přidaná trhem (MVA – Market Value Added)

3.5.1 EVA

Tento ukazatel výkonosti podniku byl vyvinut americkou poradenskou společností v roce 1993. Jedním z jeho využití je stanovení hodnoty podniku. Metoda vychází z ekonomického zisku, který není roven zisku účetnímu. Ekonomický zisk je rozdíl mezi celkovými výnosy kapitálu a náklady na kapitál. EVA prezentuje míru zhodnocení investovaného kapitálu. Existuje několik výpočtů EVA. Pro výpočet této metody musí být účetní data upravena na ekonomická. Základním vzorcem pro ekonomicky přidanou hodnotu je výpočet **na bázi provozního zisku**:

$$EVA = NOPAT - WACC * C. \quad (3.41)$$

NOPAT vyjadřuje čistý operativní zisk po zdanění, C celkový investovaný kapitál a WACC průměrné náklady kapitálu. Druhou metodou výpočtu v ČR využívanější je výpočet **na bázi hodnotového rozpětí**:

$$EVA = (ROC - WACC) * C \quad (3.42)$$

Nebo **na bázi zúženého hodnotového rozpětí**:

$$EVA = (ROE - R_E) * C \quad (3.43)$$

V těchto dvou vzorcích značí ROC rentabilitu investovaného kapitálu a ROE rentabilitu vlastního kapitálu. R_E vyjadřuje náklady vlastního kapitálu a ostatní ukazatelé zůstávají stejní.

Pokud vyjde EVA větší než 0 společnost vytváří hodnotu podniku a roste jeho bohatství. Pokud je EVA rovna 0 podnik stagnuje a nevytváří žádnou hodnotu. Jestliže je výsledek menší než 0, hodnota společnosti klesá, ale nemusí nutně vytvářet ztrátu.

3.5.2 MVA

Ukazatel tržní přidané hodnoty úzce souvisí s ukazatelem EVA, kdy Eva je považována za jakýsi vnitřní ukazatel a MVA za ukazatel vnější. Nevýhodou tohoto modelu je neustále se měnící tržní hodnota firmy. MVA vyjadřuje rozdíl tržní přidané hodnoty a hodnoty investovaného kapitálu neboli zobrazuje bohatství vlastníků podniku. Metodu MVA můžeme spočítat pomocí dvou způsobů.

První variantou je způsob **ex-post** tzn. výpočet je proveden dodatečně. Jedná se o rozdíl mezi tržní hodnotou podniku a účetní hodnotou vloženého kapitálu. Vzoreček lze vyobrazit takto:

$$MVA = \text{tržní hodnota} - \text{účetní hodnota} \quad (3.44)$$

Druhou možností je metoda ex-ante, kdy je výpočet prováděn prospektivně, tedy dopředu. Tato metoda je počítána jako současná hodnota všech budoucích ukazatelů EVA. Matematicky zapsáno:

$$MVA = PV(EVA)(ROC - WACC) \quad (3.45)$$

PV značí současnou hodnotu, ROC rentabilitu investovaného kapitálu a WACC průměrné náklady kapitálu. Jestliže je hodnota MVA kladná, tedy větší než 0, přináší podnik hodnotu pro vlastníky. Pokud se MVA rovná 0 nevzniká pro vlastníky žádná hodnota a investice se vrací nezhodnocena. Je-li MVA záporné (menší než 0) hodnota firmy klesá.

4 Finanční analýza ve vybrané obchodní společnosti

Ve čtvrté kapitole diplomové práce jsou předchozí teoretické poznatky aplikovány v praxi. Finanční analýza bude provedena za roky 2015-2018. Jednotlivé analýzy budou prováděny z jednotlivých položek výkazů. Rozvahu a výkaz zisků a ztrát za analyzované roky nalezneme v příloze č. 2-4.

Obchodní společnost XY-20 s.r.o. se zabývá především výrobou a distribucí nealkoholických nápojů. Jako vedlejší činnost společnost poskytuje vedení účetnictví a daňovou evidenci. Dále se věnuje základním službám, které jsou spojené s pronájmem bytů a nebytových prostor. Společnost má na trhu silné postavení. Sídlem společnosti je krajské město Moravskoslezského kraje. Firma působí na českém trhu již 14 let. Společnost má jediného vlastníka. Vlastníkem je mateřská společnost XY-18 s.r.o. Společnost má další propojené společnosti – společnosti ve skupině. Průměrný počet zaměstnanců společnosti se pohybuje od 500–525 zaměstnanců.

Účetní jednotka XY-20 s.r.o. je klasifikována jako velká účetní jednotka. Jak vyplývá ze zákona o účetnictví 563/1991 Sb., sestavuje společnost účetní závěrku v plném rozsahu a tato závěrka je ověřena auditorem.

Veškeré informace byly čerpány z veřejně dostupných výkazů na portálu www.justice.cz. Výkazy byly upraveny pro účely diplomové práce.

4.1 Horizontální a vertikální analýza

Jako první bude provedena analýza absolutních ukazatelů. Pro tuto analýzu bylo využito vzorečků č. 3.1, 3.2 pro horizontální analýzu a č. 3.3. pro analýzu vertikální. Všechny využité hodnoty v horizontální a vertikální analýze jsou hodnoty netto. Jedná se o hodnoty již snížené o opravné položky.

4.1.1 Analýza aktiv

První položkou pro horizontální a vertikální analýzu jsou aktiva. Byla provedena analýza celkových aktiv, jednotlivých položek dlouhodobého hmotného majetku, zásob a krátkodobých pohledávek.

Analýza celkových aktiv

Analýza celkových aktiv nám udává také majetkovou strukturu podniku. Při analýze aktiv bylo vycházeno z tabulky č. 4-1.

Tabulka 4-1 Složení aktiv společnosti XY-20 s.r.o.

AKTIVA	2015	2016	2017	2018
Dlouhodobý majetek	958 035	826 015	795 907	759 640
Zásoby	148 211	127 767	147 993	120 534
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	27 788
Krátkodobé pohledávky	420 713	412 979	461 300	444 955
Peněžní prostředky	156 397	195 884	60 979	202 202
Časové rozlišení	29 432	24 188	16 654	14 336
Celkem	1 712 788	1 586 833	1 482 833	1 569 455

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 4-1 můžeme vyčíst, že ve společnosti probíhal od roku 2015 do roku 2017 pokles, kdy společnost v roce 2018 zaznamenala opět nárůst. Detailní změny nalezneme v tabulce horizontální analýzy č. 4-2.

Tabulka 4-2 Horizontální analýzy aktiv

Aktiva	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna
Dlouhodobý majetek	-132 020	-13,78 %	-30 108	-3,64 %	-36 267	-4,56 %
Zásoby	-20 444	-13,79 %	20 226	15,83 %	-27 459	-18,55 %
Dlouhodobé pohledávky	0	-	0	-	27 788	-
Krátkodobé pohledávky	-7 734	-1,84 %	48 321	11,70 %	-16 345	-3,54 %
Peněžní prostředky	39 487	25,25 %	-134 905	-68,87 %	141 223	231,59 %
Časové rozlišení	-5 244	-17,82 %	-7 534	-31,15 %	-2 318	-13,92 %
Celkem aktiva	-125 955	-7,35 %	-104 000	-6,55 %	86 622	5,84 %

Zdroj: vlastní zpracování

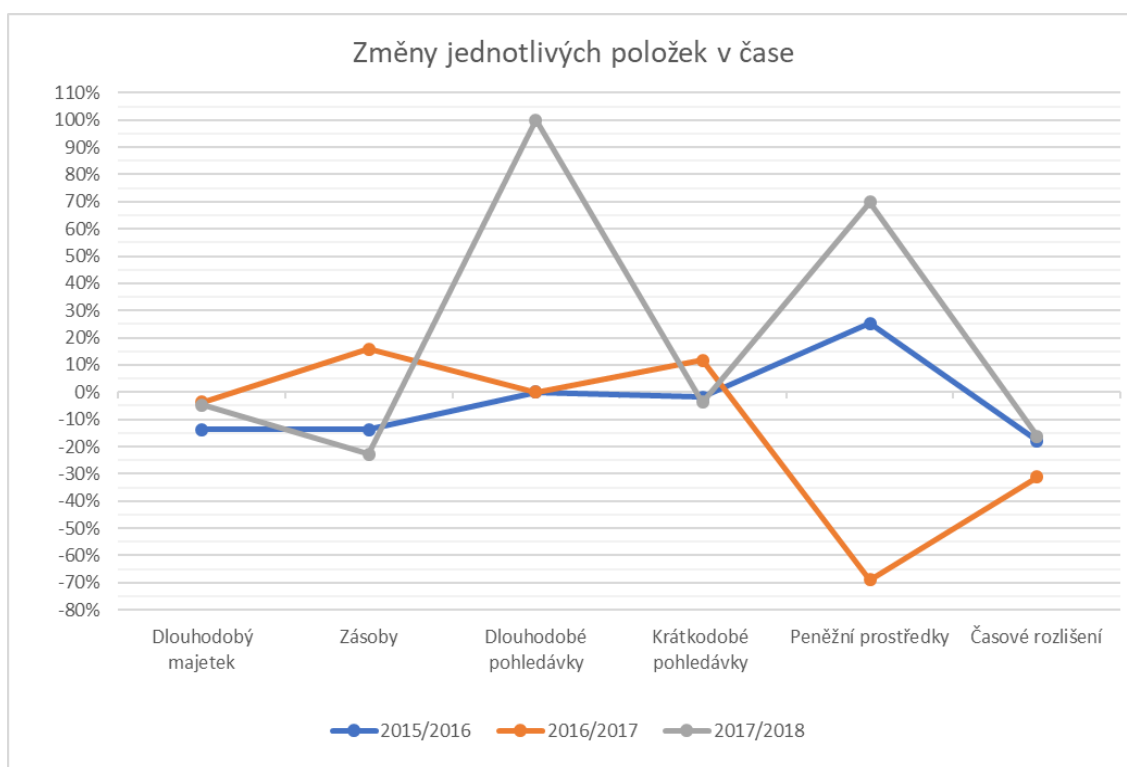
Z horizontální analýzy můžeme vyčíst, že mezi lety 2015 a 2016 byl celkový pokles o 125 955 tis. Kč, což činilo – 7,35 %. Mezi těmito roky poklesly téměř všechny položky, kromě peněžních prostředků, které vzrostly o 39 487 tis. Kč, cca 25,25 %. Největší relativní změna byla zaznamenána u dlouhodobého majetku, celkově o -132 020 tis. Kč. Největší % změna nastala u časového rozlišení. Změna činila téměř 18 %.

Celkový pokles v dalším roce byl menší než v roce předcházejícím. Změna dosahovala výše -104 mil. Kč tj. -6,55 %. Pokles v roce 2017 zapříčinily peněžní prostředky, které klesly o 134 905 tis. Kč, což činilo téměř 69 %. Naopak společnosti mírně vzrostly zásoby o cca 16 % - 20 226 tis. Kč.

V roce 2018 zaznamenala účetní jednotka nárůst o 86 622 tisíc Kč. Jednalo se o nárůst ve výši 5,84 %. Společnosti se zvýšila zásoba peněžních prostředků o 141 223 tis. Kč a dlouhodobé pohledávky. Dlouhodobé pohledávky nemají vyčíslenou procentuální změnu, jelikož není možné dělit nulou. Dlouhodobá pohledávka vznikla z důvodu ručení za úvěr pro společnost ve skupině.

Výrazný pokles mezi lety 2015 a 2016 byl způsoben prodejem podílu z dlouhodobého finančního majetku. V dalších letech již rozdíly klesaly. Rozdíl v roce 2017 způsobil především pokles peněžních prostředků, který zapříčinila výplata dividend společníkovi. V posledním roce již vidíme nárůst především díky rozšíření portfolia, což způsobilo vyšší tržby – tedy i peněžní prostředky. Na obrázku č. 4-1 můžeme vidět jednotlivé změny položek v čase.

Obrázek 4-1 Změna jednotlivých položek aktiv v čase

Zdroj: vlastní zpracování

Pro vertikální analýzu byla zvolena celková výše aktiv jako základna. v tabulce č. 4-3 můžeme vidět výpočet vertikální analýzy.

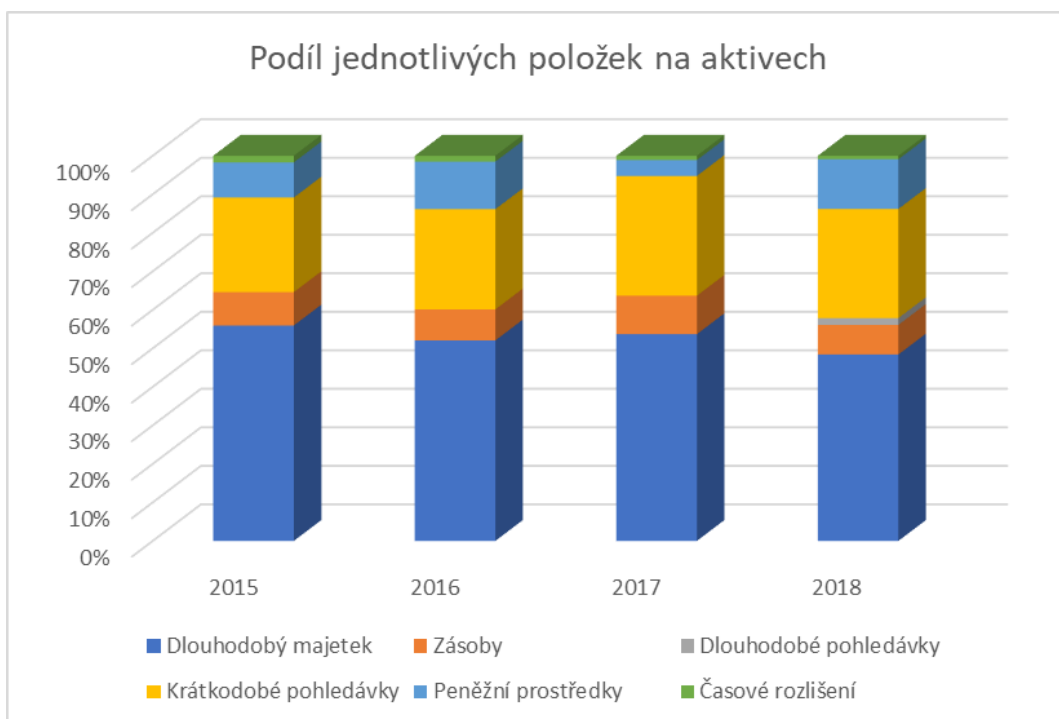
Tabulka 4-3 Vertikální analýza aktiv

AKTIVA	2015	2016	2017	2018
Dlouhodobý majetek	55,9 %	52,1 %	53,7 %	48,4 %
Zásoby	8,7 %	8,1 %	10,0 %	7,7 %
Dlouhodobé pohledávky	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,8 %
Krátkodobé pohledávky	24,6 %	26,0 %	31,1 %	28,4 %
Peněžní prostředky	9,1 %	12,3 %	4,1 %	12,9 %
Časové rozlišení	1,7 %	1,5 %	1,1 %	0,9 %
Celkem – základna	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Díky vertikální analýze můžeme konstatovat, že největší podíl na aktivech tvoří dlouhodobý majetek společnosti, které se pohybuje v rozmezí od 48,4 % do 55,9 %. Nejnižší hodnota je vypočtena v roce 2018. Další z položek, které výrazně ovlivňují strukturu aktiv, jsou krátkodobé pohledávky. Krátkodobé pohledávky mají relativně stabilní trend s drobným výkyvem v roce 2017. Jednalo se především o větší odběr v 12 měsíci, kdy pohledávky byly splaceny až v následujícím roce. Naopak nejméně ovlivňují strukturu aktiv položky časového rozlišení a dlouhodobé pohledávky, které se pohybují pod 2 % z celkových aktiv. i z vertikální analýzy je zřejmý propad peněžních prostředků v roce 2017. Tento propad, jak již bylo řečeno, byl způsoben výplatou dividend. Zásoby netvoří výrazný vliv na struktuře aktiv a pohybují se v rozmezí 7,7 % - 10,0 %. Na obrázku č. 4-2 vidíme grafické znázornění podílu jednotlivých položek na celkových aktivech.

Obrázek 4-2 Podíl jednotlivých položek na aktivech

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza dlouhodobého hmotného majetku

Detailněji jsem se při analýze aktiv zaměřila na analýzu dlouhodobého hmotného majetku. Analýzy vycházely z tabulky č. 4-4.

Tabulka 4-4 Dlouhodobý hmotný majetek

	2015	2016	2017	2018
Dlouhodobý hmotný majetek	859 306	825 958	795 873	759 247
Pozemky	10 758	11 625	11 625	11 704
Stavby	369 309	375 885	364 652	364 743
Hmotné movité věci a jejich soubory	439 168	402 020	360 036	334 861
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	22 398	18 558	14 718	10 879
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	1 082	889	724	593
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	1 066	570	606
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	16 591	15 915	43 548	35 861

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 4-4 můžeme vyčíst, že dlouhodobý hmotný majetek je poměrně stabilní položkou se změnou od -4,6 % až po -3,64 %. Největší změnu v dlouhodobém majetku tvoří oprávkky k tomuto majetku. Nižší změnu v roce 2017 způsobil nedokončený majetek, který byl částečně zařazen v roce 2018. Díky tomuto zařazení je v roce 2018 minimální změna v položce stavby. s touto položkou souvisí i poskytnuté zálohy, které

byly poskytovány na dokončení majetku a jeho převedení do jiných rozvahových řádků. Společnost v roce 2016 nakoupila další nové pozemky pro stavbu budovy. Tyto pozemky se v dalších letech nijak výrazně nezměnily. Společnost dále eviduje vysoké hodnoty u hmotných movitých věcí. V položce jsou evidovány především stroje, automobily a další potřebná zařízení. Společnost eviduje i hmotný movitý majetek mimo rozvahu. Jedná se o majetek, který je financován pomocí leasingu. Do majetku společnosti je zařazován až po splacení leasingu. Oceňovací rozdíl z nabytého majetku tvoří především nabytý majetek z rušených obchodních společností, ale také zvýšení základního kapitálu v předchozích letech. Rozdíl mezi jednotlivými lety tvoří odpis ve výši 3 840 tis. Kč.

Tabulka 4-5 Horizontální analýza dlouhodobého majetku

	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna
Dlouhodobý hmotný majetek	-33 348	-3,88 %	-30 085	-3,64 %	-36 626	-4,60 %
Pozemky	867	8,06 %	0	0,00 %	79	0,68 %
Stavby	6 576	1,78 %	-11 233	-2,99 %	91	0,02 %
Hmotné movité věci a jejich soubory	-37 148	-8,46 %	-41 984	-10,44 %	-25 175	-6,99 %
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	-3 840	-17,14 %	-3 840	-20,69 %	-3 839	-26,08 %
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	-193	-17,84 %	-165	-18,56 %	-131	-18,09 %
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	1 066	-	-496	-46,53 %	36	6,32 %
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	-676	-4,07 %	27 633	173,63 %	-7 687	-17,65 %

Zdroj: vlastní zpracování

Pro vertikální analýzu jsem jako základnu zvolila celkový dlouhodobý majetek. Vertikální analýzu a její výpočty nalezneme v tabulce č. 4-5. Z tabulky je zřejmé, že největší podíl na dlouhodobém majetku tvoří stavby a hmotné movité věci. Stavby se podílejí na dlouhodobém majetku v rozmezí od 43 % do 48 %. Hmotné a movité věci se pohybují v podobném rozmezí konkrétně od 43 % - 51,1 %.

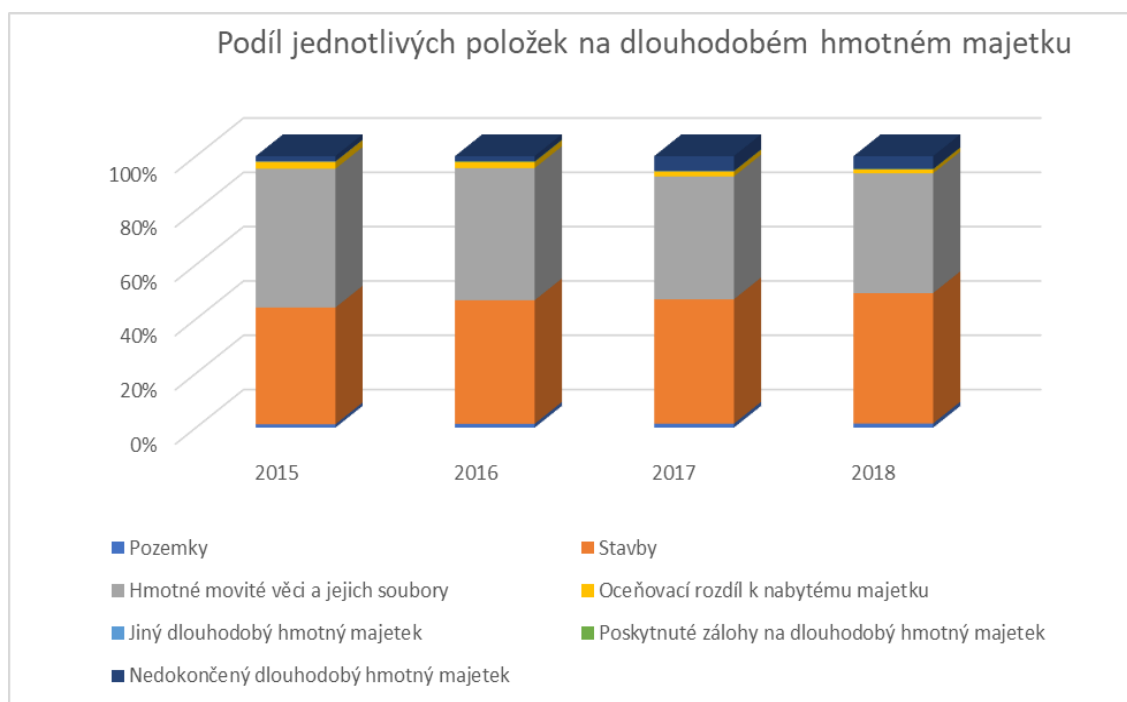
Tabulka 4-6 Vertikální analýza dlouhodobého majetku

	2015	2016	2017	2018
Dlouhodobý hmotný majetek	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Pozemky	1,3 %	1,4 %	1,5 %	1,5 %
Stavby	43,0 %	45,5 %	45,8 %	48,0 %
Hmotné movité věci a jejich soubory	51,1 %	48,7 %	45,2 %	44,1 %
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	2,6 %	2,2 %	1,8 %	1,4 %
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1,9 %	1,9 %	5,5 %	4,7 %

Zdroj: vlastní zpracování

Nejmenší podíl na dlouhodobém majetku má jiný dlouhodobý majetek a poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek. Obě tyto položky nepřesahují 0,1 %. Podíl oceňovacího rozdílu k majetku díky opravným položkám každý rok klesá o 0,4 %. Nepatrný podíl na dlouhodobém majetku mají pozemky a nedokončený dlouhodobý majetek. Pozemky nepřekračují hodnotu 1,5 % a nedokončený dlouhodobý majetek se pohybuje v rozmezí mezi 1,9 % - 5,5 %. V obrázku č. 4-3 nalezneme graficky zpracované jednotlivé podíly rozvahových položek na celkovém dlouhodobém majetku.

Obrázek 4-3 Podíl jednotlivých položek na dlouhodobém hmotném majetku

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza zásob

Dále jsem detailněji prověřila zásoby obchodní společnosti. Původní tabulku, ze které vycházela horizontální a vertikální analýza, nalezneme pod č. 4-7.

Tabulka 4-7 Zásoby

	2015	2016	2017	2018
Zásoby	148 211	127 767	147 993	120 534
Materiál	71 384	60 880	62 927	54 170
Nedokončená výroba a polotovary	75	0	0	37
Výrobky	47 590	41 978	60 895	41 784
Zboží	29 162	24 909	24 171	24 543

Zdroj: vlastní zpracování

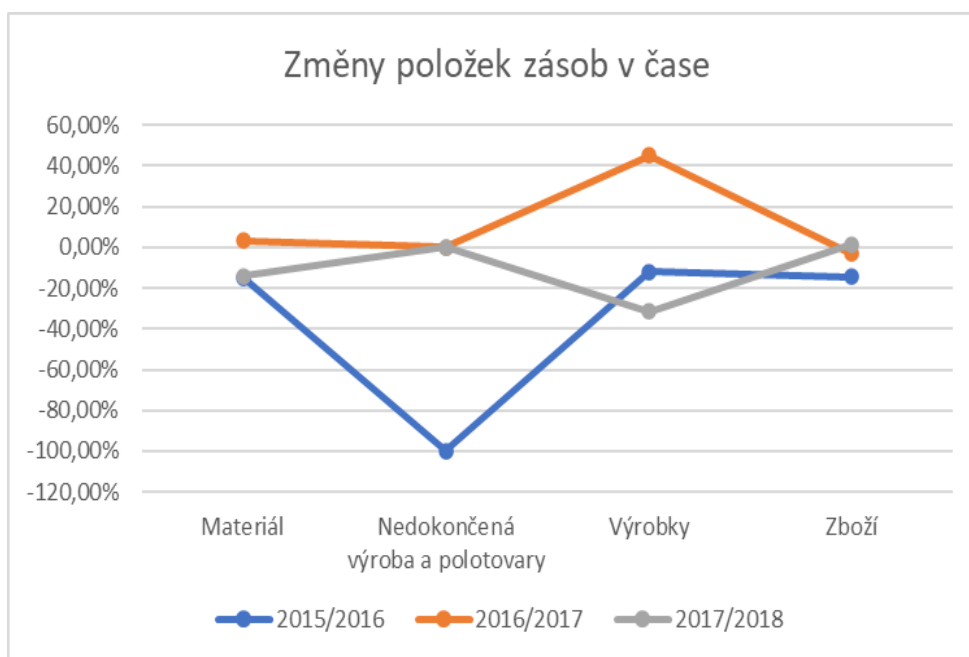
Tabulka 4-8 Horizontální analýza zásob

	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna
Zásoby	-20 444	-13,8 %	20 226	15,8 %	-27 459	-18,6 %
Materiál	-10 504	-14,7 %	2 047	3,4 %	-8 757	-13,9 %
Nedokončená výroba a polotovary	-75	-100,0 %	0	-	37	-
Výrobky	-5 612	-11,8 %	18 917	45,1 %	-19 111	-31,4 %
Zboží	-4 253	-14,6 %	-738	-3 %	372	1,5 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 4-8 vidíme, že drobné změny probíhaly u všech položek zásob. Největší změny pak nastaly u výrobků, kdy se výše změn pohybovala od -31,4 % do 45,1 %. Největší nárůst jsme zaznamenali v roce 2017, kdy se stav výrobků zvýšil téměř o 19 000 tis. Kč. Velký relativní pokles materiálu evidujeme mezi lety 2015 a 2016 a 2017 a 2018. Tato změna je -20 444 tis. Kč respektive -27 459 tis. Kč. Tyto změny nemá obchodní společnost nijak okomentované ve své účetní závěrce. Zboží je zde stabilní položkou. Nedokončená výroba se objevuje pouze v letech 2015 a 2018. Účetní jednotka se vždy snaží mít ke konci roku dokončenou výrobu. Proto jsou tyto položky v porovnání s ostatními sekcemi nízké. Na obrázku č. 4-4 nalezneme zaznamenané změny položek zásob v časovém porovnání.

Obrázek 4-4 Změny položek zásob v čase

Zdroj: vlastní zpracování

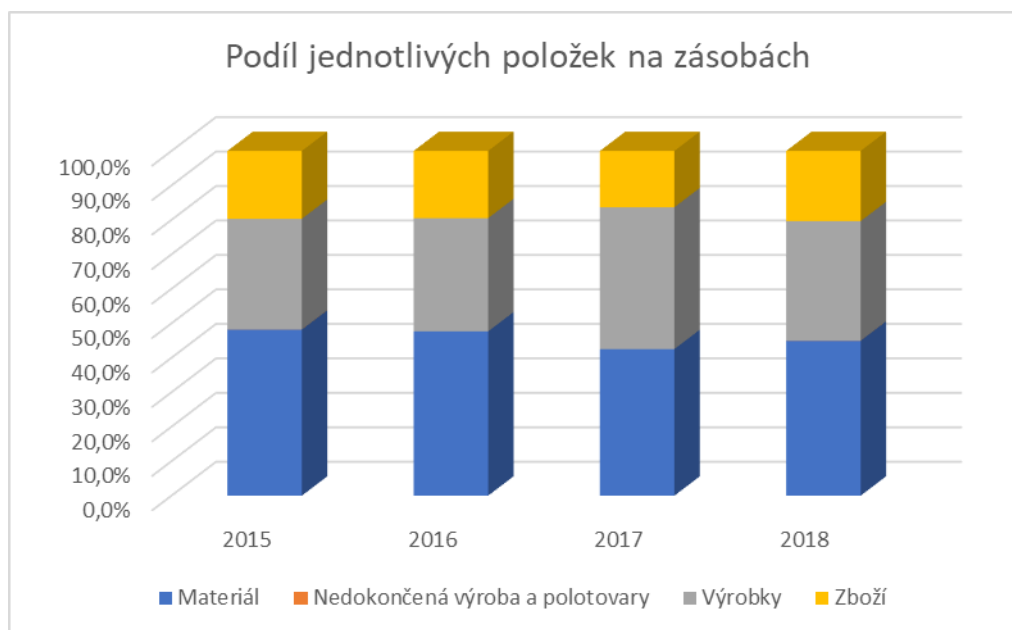
V tabulce č. 4-9 vidíme vertikální analýzu zásob. Základnou byl zvolen součet všech zásob neboli celková hodnota zásob. V tabulce můžeme vidět, že největší podíl na zásobách má materiál a výrobky. Hodnoty materiálu se pohybují od 42,5 % do 48,2 %. Výrobky jsou v rozmezí mezi 32,1 % - 41,1 %. Zboží se podílí na zásobách stabilně okolo 20 % a podíl nedokončené výroby je téměř nulový. Na obrázku č. 4-5 můžeme vidět grafické zpracování jednotlivých podílů na zásobách.

Tabulka 4-9 Vertikální analýzy zásob

	2015	2016	2017	2018
Zásoby	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Materiál	48,2 %	47,6 %	42,5 %	44,9 %
Nedokončená výroba a polotovary	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Výrobky	32,1 %	32,9 %	41,1 %	34,7 %
Zboží	19,7 %	19,5 %	16,3 %	20,4 %

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4-5 Podíl jednotlivých položek zásob na celkových zásobách

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza krátkodobých pohledávek

Poslední detailněji zkoumanou položkou jsou krátkodobé pohledávky. Výchozí tabulku nalezneme níže – tabulka č. 4-10.

Tabulka 4-10 Krátkodobé pohledávky

	2015	2016	2017	2018
Krátkodobé pohledávky	420 713	412 979	461 300	444 955
Pohledávky z obchodních vztahů	335 424	346 203	389 760	391 870
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	32 000	0	0	0
Stát – daňové pohledávky	13 714	6 624	12 735	10 463
Krátkodobé poskytnuté zálohy	35 901	47 658	49 574	24 550
Dohadné účty aktivní	2 829	11 861	8 770	17 690
Jiné pohledávky	845	633	461	382

Zdroj: vlastní zpracování

Horizontální analýza pro krátkodobé pohledávky je zaznamenána v tabulce č. 4-11. Krátkodobé pohledávky můžeme považovat za stabilní položku. Největší změnou byl pokles pohledávek za ovládanou nebo ovládající osobou způsobenou prodejem podílu v jiné obchodní společnosti. Evidovaná změna je – 100 % neboli 32 000 tis. Kč. Dále významnou změnou v krátkodobých pohledávkách byla změna dohadných účtů aktivních. Změna mezi lety 2015 a 2016 činila 9 032 tis. Kč. Změna není blíže komentována v účetní závěrce. Pohledávky z obchodních vztahů jsou nejstabilnější položkou krátkodobých pohledávek. Změna se pohybuje od -3,5 % do 11,7 %.

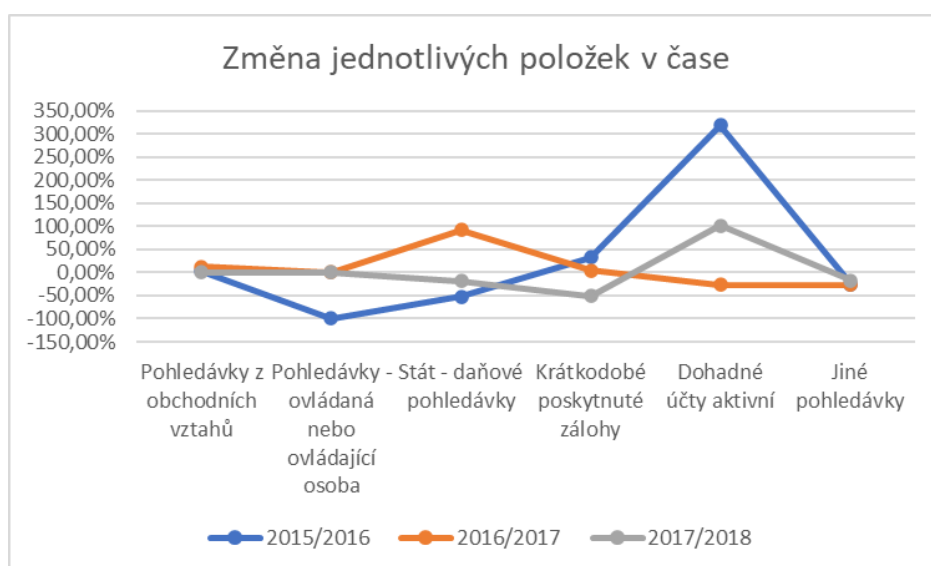
Krátkodobé poskytnuté zálohy společnost poskytuje především na pořízení strojů případně jejich značnější opravy a technické zhodnocení. Tento stav odpovídá obnově hmotného majetku. Změna krátkodobých poskytnutých záloh v roce 2016 dosáhla 32,8 %, v roce 2017 4 % a v roce 2018 -50,5 %. Jiné pohledávky mají sestupnou tendenci a klesají o 75–250 tis. Kč. Bohužel společnost neuvádí, jaké položky jsou vedeny pod názvem řádku jiné pohledávky. Poslední položkou krátkodobých pohledávek jsou daňové pohledávky vůči státu. V této položce eviduje účetní jednotka především DPH a uhrazené zálohy na přímé a nepřímé daně.

Tabulka 4-11 Horizontální analýza krátkodobých pohledávek

	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna
Krátkodobé pohledávky	-7 734	-1,8 %	48 321	11,7 %	-16 345	-3,5 %
Pohledávky z obchodních vztahů	10 779	3,2 %	43 557	12,6 %	2 110	0,5 %
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	-32 000	-100,0 %	0	-	0	-
Stát – daňové pohledávky	-7 090	-51,7 %	6 111	92,3 %	-2 272	-17,8 %
Krátkodobé poskytnuté zálohy	11 757	32,8 %	1 916	4,0 %	-25 024	-50,5 %
Dohadné účty aktivní	9 032	319,6 %	-3 091	-26,1 %	8 920	101,7 %
Jiné pohledávky	-212	-25,1 %	-172	-27,2 %	-79	-17,1 %

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4-6 Změna jednotlivých položek krátkodobých pohledávek v čase

Zdroj: vlastní zpracování

Na výše uvedeném obrázku č. 4-6 můžeme vidět změnu jednotlivých položek krátkodobých pohledávek v čase. Následuje tabulka č. 4-12 vertikální analýza krátkodobých pohledávek.

Tabulka 4-12 Vertikální analýza krátkodobých pohledávek

	2015	2016	2017	2018
Krátkodobé pohledávky	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Pohledávky z obchodních vztahů	79,7 %	83,8 %	84,5 %	88,1 %
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	7,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Stát – daňové pohledávky	3,3 %	1,6 %	2,8 %	2,4 %
Krátkodobé poskytnuté zálohy	8,5 %	11,5 %	10,7 %	5,5 %
Dohadné účty aktivní	0,7 %	2,9 %	1,9 %	4,0 %
Jiné pohledávky	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 4-12 je zřejmé, že největší podíl na krátkodobých pohledávkách mají pohledávky z obchodních vztahů. Podíl pohledávek z obchodních vztahů se pohybuje od 79,7 % - 88,1 %. Druhý největší podíl na pohledávkách mají krátkodobé poskytnuté zálohy, jejich hodnota se pohybuje od 5,5 % do 11,5 %. Ostatní položky nepřesahují podíl 5 %. Výjimku tvoří pouze pohledávky za ovládanou nebo ovládající osobou v roce 2015, které však byly v roce 2016 prodány. Výše těchto pohledávek je v roce 2015 7,6 %. Na obrázku č. 4-7 můžeme vidět graficky zpracované jednotlivé podíly.

Obrázek 4-7 Podíl jednotlivých položek na krátkodobých pohledávkách

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.2 Analýza pasiv

Jako další bude popsána analýza financování majetku, tedy pasiv. Detailně budeme analyzovat celková pasiva, cizí zdroje, rezervy, dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím a krátkodobé závazky. Jelikož vlastní kapitál je pozměněn pouze o výsledek hospodaření a o fondy ze zisku, nebudeme se jím v detailní analýze zabývat.

Analýza celkových pasiv

Podobně jako u předchozích ukazatelů bylo postupováno podle vzorců č. 3.1, 3.2 a 3.3. Opět byl upraven výkaz a výchozí tabulku nalezneme v tabulce č. 4-13.

Tabulka 4-13 Pasiva

PASIVA	2015	2016	2017	2018
Vlastní kapitál	566 743	493 659	324 154	412 753
Rezervy	13 515	11 234	5 670	13 991
Dlouhodobé závazky	99 672	124 123	438 617	427 422
Krátkodobé závazky	1 032 858	957 651	708 061	712 136
Časové rozlišení	0	166	6 331	3 153
Celkem	1 712 788	1 586 833	1 482 833	1 569 455

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 4-13 můžeme vyčíst podobný trend jako z tabulky 4.1. Pasiva od roku 2015–2016 klesala, kdy v roce 2018 zaznamenala společnost drobný nárůst. V tabulce č. 4-14 nalezneme bližší detaily. Jedná se o horizontální analýzu jednotlivých položek

Tabulka 4-14 Horizontální analýza pasiv

Pasiva	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna
Vlastní kapitál	-73 084	-12,90 %	-169 505	-34,34 %	88 599	27,33 %
Rezervy	-2 281	-16,88 %	-5 564	-49,53 %	8 321	146,75 %
Dlouhodobé závazky	24 451	24,53 %	314 494	253,37 %	-11 195	-2,55 %
Krátkodobé závazky	-75 207	-7,28 %	-249 590	-26,06 %	4 075	0,58 %
Časové rozlišení	166	-	6 165	3713,86 %	-3 178	-50,20 %
Celkem pasiva	-125 955	-7,35 %	-104 000	-6,55 %	86 622	5,84 %

Zdroj: vlastní zpracování

V horizontální analýze vidíme změny vlastního kapitálu, které byly způsobeny rozdílnými výsledky hospodaření v běžném účetním období. Současně byl také využit výsledek hospodaření z minulých let a byl vyplacen společníkovi. Společnost tvoří rezervy pro závazky za zaměstnance – především na nevyčerpanou dovolenou a na daň

z příjmu. V roce 2017 byl vyčerpan konečný zůstatek z roku 2016 a byla tvořena nižší rezerva. Změna nám tedy tvoří -49,53 %. V roce 2018 byl vyčerpan zůstatek z roku 2017 a byla tvořena vyšší rezerva. Rozdíl mezi roky 2017 a 2018 dosahuje 146,75 %. Tato rezerva tvořila 13 991 tis. Kč. Značný rozdíl v dlouhodobých závazcích tvoří závazky za ovládanou nebo ovládající osobou, které byly v roce 2016 nulové a v roce 2017 činily 391 985 tis. Kč. Jednalo se o zápůjčku od vlastníka firmy a celkový nárůst dlouhodobých závazků o 253,37 %. Tato zápůjčka je evidována i v roce 2018. U společnosti došlo mezi roky 2017 a 2018 k poklesu dlouhodobého úvěru. U krátkodobých závazků vidíme klesající tendenci. Dle tabulky č. 4-14 můžeme vidět, že došlo k přerozdělení závazků na krátkodobé a dlouhodobé, a tedy lepší finanční strukturu a financování krátkodobého a dlouhodobého majetku. V časovém rozlišení došlo k výrazné změně, jelikož společnost postupně měnila systém identifikace a účtování časového rozlišení. V roce 2018 již nastal pokles. V obou obdobích se jednalo o běžné položky související s podnikáním. Celkové změny pasiv jsou rovny celkovým změnám aktiv a je tedy dodrženo pravidlo bilanční kontinuity.

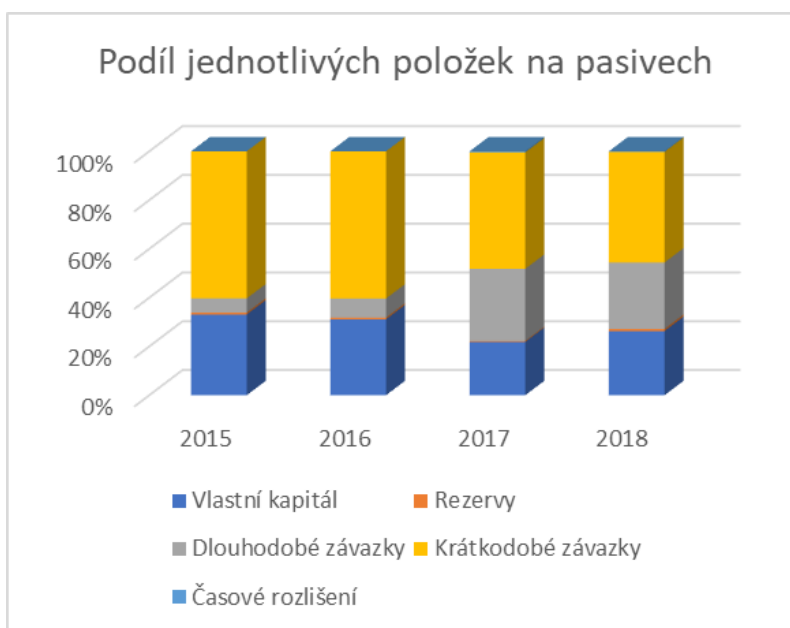
Tabulka 4-15 Vertikální analýza pasiv

PASIVA	2015	2016	2017	2018
Vlastní kapitál	33 %	31 %	22 %	26 %
Rezervy	1 %	1 %	0 %	1 %
Dlouhodobé závazky	6 %	8 %	30 %	27 %
Krátkodobé závazky	60 %	60 %	48 %	45 %
Časové rozlišení	0 %	0 %	0 %	0 %
Celkem – základna	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 4-15 nalezneme vertikální analýzu pasiv. Jako základna byly zvolena pasiva celkem. Můžeme vidět, že největší podíl na závazcích mají v prvních dvou letech krátkodobé závazky. Jejich podíl je ve výši 60 %. Naopak dlouhodobé závazky mají podíl 6 a 8 %. V letech 2017 a 2018 byly krátkodobé závazky částečně převedeny do dlouhodobých závazků. V roce 2017 činí krátkodobé závazky 48 % a dlouhodobé závazky 30 %. V roce 2018 pak 45 % respektive 27 %. Nejmenší položku tvoří rezervy a časové rozlišení pasiv. Obě tyto položky se pohybují v hodnotách maximálně 1 %. Poslední položkou je vlastní kapitál, který tvoří podíl od 26 % - 33 %. Tyto změny jsou závislé na výsledku hospodaření běžného období, neboť základní kapitál nebyl měněn. v obrázku č. 4-8 nalezneme jednotlivé podíly na celkových pasivech v grafu.

Obrázek 4-8 Podíl jednotlivých položek na pasivech

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza celkových cizích zdrojů, rezerv a dlouhodobých úvěrů

Jako další analýzu jsem zvolila analýzu celkových cizích zdrojů rezerv a dlouhodobých úvěrů. Jelikož se nejedná o analýzu celé oblasti, ale pouze vybraných položek nebude u této analýzy tvořena vertikální analýza. Výchozí tabulkou je tabulka č. 4-16.

Tabulka 4-16 Analýza vybraných pasivních položek

	2015	2016	2017	2018
Cizí zdroje	1 146 045	1 093 008	1 152 348	1 156 702
Rezervy	13 515	11 234	5 670	13 991
Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím	86 067	89 218	153	0

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 4-17 vidíme horizontální analýzu vybraných položek. Rezervy společnost XY-20 s.r.o. tvoří pro závazky za zaměstnance. V roce následujícím po účetní závěrce je rezerva čerpána v plné výši a je tvořena rezerva nová. Změna rezervy v roce 2016 tvoří -16,9 %. V roce 2017 -49,5 % a v roce 2018 146,8 %. V roce 2018 byla rezerva tvořena ve výši 13 991 tis. Kč. V roce 2016 účetní jednotka navýšila své závazky k úvěrovým investicím o 3,7 %, což činilo 3 151 tis. Kč. U dlouhodobých závazků k úvěrovým institucím došlo ke změně především v roce 2017, kdy vlastník refinancoval úvěry a přebral je na svou společnost. Změna činí -89 065 tis. Kč tedy -99,8 %. Společnosti zůstal pouze úvěr ve výši 153 tis. Kč, který byl následující rok rekvafikován jako

krátkodobý úvěr. Celkové cizí zdroje dosahují výkyvu maximálně -5 až 5,5 %. Pokles mezi lety 2015 a 2016 způsobila změna výsledku hospodaření minulých let, kdy část výsledku hospodaření byla vyplacena v dividendách. V roce 2017 byl nárůst o 5,4 % způsoben především novým závazkem za ovládající osobu. Mezi lety 2017 a 2018 nebyla téměř žádná změna v cizích zdrojích.

Tabulka 4-17 Horizontální analýza vybraných položek pasiv

	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna
Cizí zdroje	-53 037	-4,6 %	59 340	5,4 %	4 354	0,4 %
Rezervy	-2 281	-16,9 %	-5 564	-49,5 %	8 321	146,8 %
Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím	3 151	3,7 %	-89 065	-99,8 %	-153	-100,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza krátkodobých závazků

Posledním detailněji analyzovaným ukazatelem je analýza krátkodobých cizích zdrojů. Jedná se o poslední zkoumanou oblast v rámci rozvahy. Vstupní data nalezneme v tabulce č. 4-18.

Tabulka 4-18 Krátkodobé závazky

	2015	2016	2017	2018
Krátkodobé závazky	1 032 858	957 651	708 061	712 136
Závazky k úvěrovým institucím	328 499	338 085	149	153
Krátkodobé přijaté zálohy	98 360	99 156	96 899	103 638
Závazky z obchodních vztahů	456 769	415 485	500 338	496 086
Závazky k zaměstnancům	9 589	9 405	9 866	10 574
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	5 490	5 405	5 647	6 161
Stát – daňové závazky a dotace	1 449	1 433	1 539	1 762
Dohadné účty pasivní	132 559	88 493	93 199	92 962
Jiné závazky	143	189	424	800

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 4-19 zobrazuje horizontální analýzu krátkodobých závazků. V roce 2017 vidíme výraznou změnu celkových krátkodobých závazků a úvěrů. Tato změna nastala z důvodu refinancování úvěru vlastníkem společnosti. Krátkodobé závazky poklesly celkově o -26,1 % a závazky k úvěrovým institucím o -100 %. V roce 2018 byl u obou položek zaznamenán nepatrný nárůst ve výši 0,6 % a 2,7 %. Další položkou s výraznou změnou v roce 2017 byly závazky z obchodních vztahů. Závazky společnosti vzrostly o 84 553 tis. Kč tedy o 20,4 %. Tento nárůst způsobilo zvýšení závazků ve skupině. V roce 2018 byla změna pouze -0,8 %. XY-20 s.r.o. neeviduje žádné závazky

po splatnosti. Další výraznou změnou jsou dohadné účty pasivní. Kdy, jak už bylo řečeno, došlo k postupné rekvalifikaci účtování některých položek a nastaly změny mezi dohadnými účty pasivními a časovým rozlišením. Společnosti také vzrostly jiné závazky. Značný nárůst byl zaznamenán v roce 2017 ve výši 124,3 % a v roce 2018 dosahoval 88,7 %. Bohužel ani u jiných závazků nemá společnost uvedeno, které položky do této skupiny účtuje. Nejsem tedy schopna zjistit přesný důvod nárůstu těchto závazků. Ostatní položky nemají dosaženy žádné výrazné změny. Tyto změny se pohybují v rozmezí od - 2,3 % do 14,5 %.

Tabulka 4-19 Horizontální analýza krátkodobých závazků

	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna
Krátkodobé závazky	-75 207	-7,3 %	-249 590	-26,1 %	4 075	0,6 %
Závazky k úvěrovým institucím	9 586	2,9 %	-337 936	-100,0 %	4	2,7 %
Krátkodobé přijaté zálohy	796	0,8 %	-2 257	-2,3 %	6 739	7,0 %
Závazky z obchodních vztahů	-41 284	-9,0 %	84 853	20,4 %	-4 252	-0,8 %
Závazky k zaměstnancům	-184	-1,9 %	461	4,9 %	708	7,2 %
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	-85	-1,5 %	242	4,5 %	514	9,1 %
Stát – daňové závazky a dotace	-16	-1,1 %	106	7,4 %	223	14,5 %
Dohadné účty pasivní	-44 066	-33,2 %	4 706	5,3 %	-237	-0,3 %
Jiné závazky	46	32,2 %	235	124,3 %	376	88,7 %

Zdroj: vlastní zpracování

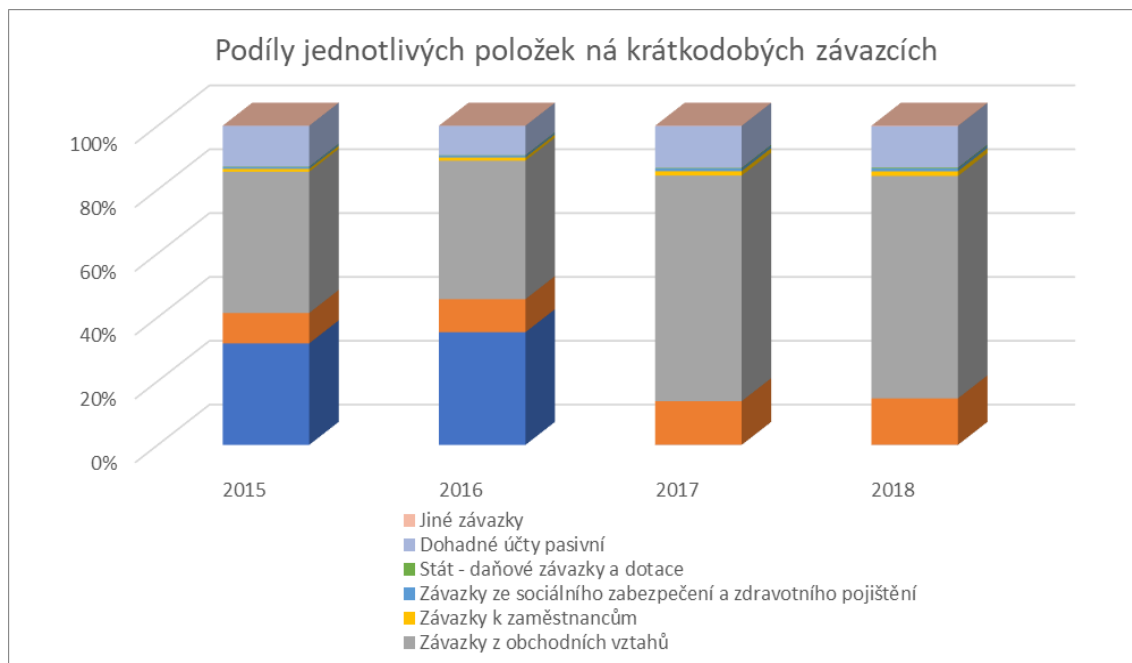
V tabulce č. 4-20 je zobrazena vertikální analýza krátkodobých závazků. Z tabulky můžeme vyčíst, že největší podíl na krátkodobých závazcích mají v prvních dvou letech závazky z úvěrových investic, které se pohybují v rozmezí 30–35 %. v následujících dvou letech jsou však tyto závazky nulové. Další významnou položkou ovlivňující krátkodobé závazky je položka závazky z obchodních vztahů. V roce 2015 a 2016 se pohybuje okolo 43 %. V roce 2017 a 2018 závazky z obchodních vztahů výrazně vrostly a v těchto letech dosahují hodnoty kolem 70 %. Krátkodobé závazky ovlivňují dále krátkodobé přijaté zálohy a dohadné účty pasivní. Obě položky se pohybují mezi 9 až 15 %. U krátkodobých přijatých zásob můžeme sledovat lehce rostoucí tendenci, naopak dohadné účty aktivní jsou poměrně stabilní položkou. Ostatní položky, do kterých řadíme závazky k zaměstnancům, závazky ze sociálního a zdravotního pojištění, stát-daňové závazky a dotace a jiné závazky nemají na skladbu krátkodobých závazků téměř žádný vliv. Všechny tyto položky se na skladbě podílejí v maximální výši 1,5 %. Na obrázku č. 4-9 můžeme vidět skladbu graficky.

Tabulka 4-20 Vertikální analýza krátkodobých závazků

	2015	2016	2017	2018
Krátkodobé závazky	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Závazky k úvěrovým institucím	31,8 %	35,3 %	0,0 %	0,0 %
Krátkodobé přijaté zálohy	9,5 %	10,4 %	13,7 %	14,6 %
Závazky z obchodních vztahů	44,2 %	43,4 %	70,7 %	69,7 %
Závazky k zaměstnancům	0,9 %	1,0 %	1,4 %	1,5 %
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	0,5 %	0,6 %	0,8 %	0,9 %
Stát – daňové závazky a dotace	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,2 %
Dohadné účty pasivní	12,8 %	9,2 %	13,2 %	13,1 %
Jiné závazky	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4-9 Podíl jednotlivých položek na krátkodobých závazcích

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.3 Analýza výkazu zisku a ztrát

Posledním analyzovaným výkazem horizontální a vertikální analýzou je výkaz zisků a ztrát. Upravený výkaz, ze kterého bylo vycházeno při výpočtech analýzy, nalezneme v tabulce č. 4-21.

Tabulka 4-21 Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát	2015	2016	2017	2018
Tržby z prodeje výrobků a služeb	1 955 560	1 859 789	1 815 604	1 901 938
Tržby za zboží	520 882	623 854	664 702	713 138
Výkonová spotřeba	2 019 873	2 016 999	2 030 028	1 979 181
Změna stavu zásob vlastní činnosti	8 005	5 931	-19 077	19 433
Aktivace	0	0	-10	0
Osobní náklady	197 798	220 886	220 620	235 584
Úpravy hodnot v provozní oblasti	131 034	130 691	130 100	172 016
Ostatní provozní výnosy	27 877	52 538	36 167	35 145
Ostatní provozní náklady	21 724	21 951	12 726	27 434
HV PROVOZNÍ	125 885	139 723	142 086	216 574
HV FINANČNÍ	-6 155	-5 696	-30	-5 986
z toho finanční výnosy	4 530	101 148	6 333	2 999
Daň z příjmů	33 698	42 551	32 959	14 719
HV po zdanění – ztráta / + zisk	86 032	91 475	109 097	195 870
HV před zdaněním – ztráta / + zisk	119 730	134 026	142 056	210 588
Čistý obrat za účetní období	2 508 848	2 637 329	2 522 807	2 653 220

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 4-22 nalezneme horizontální analýzu výkazu zisků a ztrát. Z horizontální analýzy je zřejmé, že tržby z prodeje výrobků a služeb a tržby za zboží, jsou stabilní položkou. U tržeb z prodeje výrobků a služeb evidujeme pokles v roce 2016 o -4,9 % a v roce 2017 o -2,4 %. V roce 2018 naopak tato položka vzrostla, a to o 86 334 tis. Kč čili o 4,8 %. U tržeb za zboží je trend rostoucí ve všech letech. V roce 2016 byl nárůst největší z důvodu rozšíření portfolia, nárůst činil 19,8 % tj. 102 972 tis. Kč. V roce 2017 dosáhl růst 6,5 % a v roce 2018 7,3 %. Výkonová spotřeba je jedna z nejstabilnějších položek s rozdílem od -2,5 do 0,6 %. Jedny z největších změn nalezneme u položky změna stavu zásob vlastní činnosti. V roce 2016 změna činní -25,9 %. V následujícím roce je už však změna -421,6 % nebo -25 008 tis. Kč. V následujícím roce je relativní změna ještě vyšší a to 38 510 tis. Kč a % změna činní -201,9 %. Další změnu můžeme zaznamenat u aktivace v roce 2017. Bylo to jediné účetní období, kdy byla aktivace účtována, a proto vznikla změna v roce 2018 -100 %. Osobní náklady jsou také stabilní položkou. Jediná výraznější změna nastala v roce 2016, kdy společnosti stoupl počet zaměstnanců. Změna činila 11,7 %. Změna v roce 2018 byla ve výši 14 964 tis. Kč tj. 6,8 %. Byla způsobena nárůstem mezd vzhledem k vývoji ekonomické situace. V oblasti provozní úpravy hodnot nastala změna v roce 2018. Nárůst činil 41 916 tis. Kč tedy

32,2 %. Tento nárůst zapříčinila změna v oblasti úprav hodnot pohledávek. Výrazný vzrůst ostatních provozních výnosů v roce 2016 zapříčinily jiné výnosy. Bohužel jiné výnosy společnost nepopisuje v účetní závěrce a není tedy možné zjistit, jaké výnosy byly v tomto roce účtovány. Změna v roce 2016 činí 88,5 % čili 24 661 tis. Kč, v roce 2017 pokles o 31,2 % a v roce 2018 pokles o 2,8 %. V ostatních provozních nákladech měla společnost v roce 2016 podobné výsledky jako v roce 2015. V roce 2017 však přišel pokles o 42 % neboli – 9 225 tis. Kč. Pokles zapříčinilo čerpání rezervy a mnohem menší prodej dlouhodobého majetku. V roce 2018 naopak vidíme nárůst o 115,6 %, kdy firma tvořila rezervy a prodala více majetku.

Dle změn výše uvedených položek se odvíjí i změna hospodářského provozního výsledku. V roce 2016 je evidovaný nárůst 13 838 tis. Kč (11 %), v roce 2017 2 363 tis. Kč (1,7 %) a v roce 2018 74 488 tis. Kč (52,4 %). Nejvýraznější změnou prošel hospodářský finanční výsledek, kdy v roce 2018 zaznamenal změnu o 19 853,3 %. Dle nezkráceného výkazu nám oproti roku 2017 výrazně přibyly ostatní finanční náklady, ale i nákladové úroky za ovládanou nebo ovládající osobou. Na druhé straně se snížily výnosy téměř o polovinu. Relativní změna mezi roky 2017 a 2018 činí -5956 tis. Kč. Změna mezi rokem 2016 a 2017 byla značná, a to ve výši 5 666 tis. Kč v procentuálním vyjádření 99,5 %. V těchto letech platil obrácený trend. Ostatní finanční výnosy měla společnost v roce 2017 několikanásobně vyšší a ostatní finanční náklady nižší. Změna finančních výnosů souvisí se změnou hospodářského finančního výsledku. Jediným rozdílem jsou výnosy z dlouhodobého finančního majetku v roce 2016. Tento majetek byl prodán a výnosy z něj činily 100 000 tis. Kč. Na meziroční změnu finančního výsledku hospodaření však neměl tento prodej vliv. Mezi roční změna finančních výnosů v roce 2016 tedy činí 2132,8 % a v roce 2017 -93,7 %. Rozdíl na dani z příjmu nám činí především výpočet odložené daně z příjmů. V letech 2016 a 2017 byla tato daň kladná, v roce 2018 záporná. V roce 2016 byla odložená daň téměř dvojnásobná oproti roku 2017 a 2015. Změna činí v roce 2015 26,3 % a v roce 2017 22,5 %. Díky záporné odložené dani v roce 2018 je rozdíl v roce 2018 ve výši -55,3 %. Celkový výsledek hospodaření má tendenci růstu. Společnost vykazuje zisk ve všech analyzovaných letech. Relativní změna v roce 2016 činila 5 443 tis. Kč (6,3 %), v roce 2017 17 622 tis. Kč (19,3 %) a v roce 2018 86 773 tis. Kč (79,5 %). Čistý obrát má účetní jednotka stabilní a pohybuje se v rozmezí mezi -5 % až 5,5 % což činí rozmezí -115 000 tis. Kč až 135 000

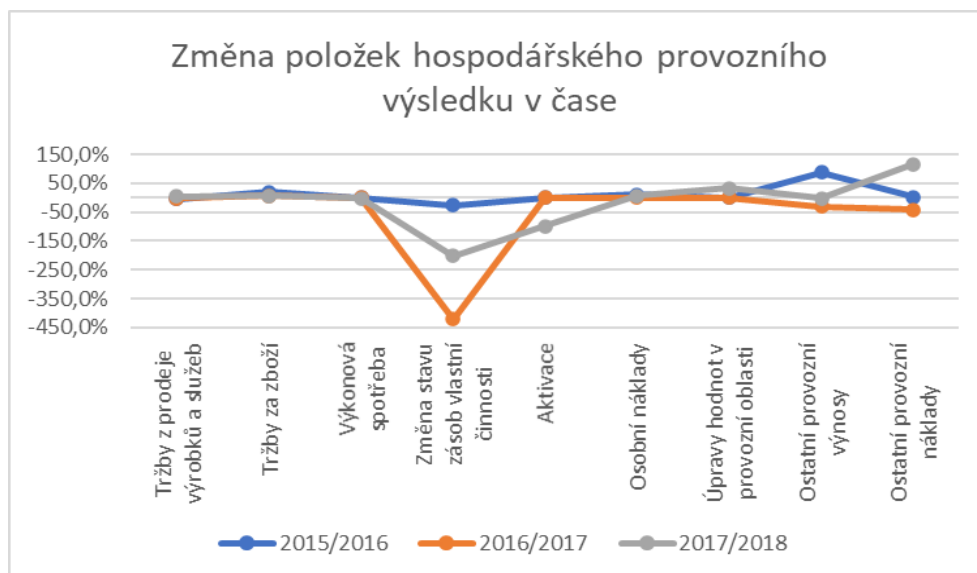
tis. Kč. Na obrázku č. 4-10 můžeme vidět změnu položek hospodářského provozního výsledku v čase.

Tabulka 4-22 Horizontální analýzy výkazu zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát	2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna	Relativní změna	% změna
Tržby z prodeje výrobků a služeb	-95 771	-4,9 %	-44 185	-2,4 %	86 334	4,8 %
Tržby za zboží	102 972	19,8 %	40 848	6,5 %	48 436	7,3 %
Výkonová spotřeba	-2 874	-0,1 %	13 029	0,6 %	-50 847	-2,5 %
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-2 074	-25,9 %	-25 008	-421,6 %	38 510	-201,9 %
Aktivace	0	0,0 %	-10	-	10	-100,0 %
Osobní náklady	23 088	11,7 %	-266	-0,1 %	14 964	6,8 %
Úpravy hodnot v provozní oblasti	-343	-0,3 %	-591	-0,5 %	41 916	32,2 %
Ostatní provozní výnosy	24 661	88,5 %	-16 371	-31,2 %	-1 022	-2,8 %
Ostatní provozní náklady	227	1,0 %	-9 225	-42,0 %	14 708	115,6 %
HV PROVOZNÍ	13 838	11,0 %	2 363	1,7 %	74 488	52,4 %
HV FINANČNÍ	459	-7,5 %	5 666	-99,5 %	-5 956	19853 %
z toho finanční výnosy	96 618	2132,8 %	-94 815	-93,7 %	-3 334	-52,6 %
Daň z příjmů	8 853	26,3 %	-9 592	-22,5 %	-18 240	-55,3 %
HV po zdanění - ztráta / + zisk	5 443	6,3 %	17 622	19,3 %	86 773	79,5 %
HV před zdaněním – ztráta / + zisk	14 296	11,9 %	8 030	6,0 %	68 532	48,2 %
Čistý obrát za účetní období	128 481	5,1 %	-114 522	-4,3 %	130 413	5,2 %

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4-10 Změna položek hospodářského provozního výsledku v čase

Zdroj: vlastní zpracování

Pro vertikální analýzu, kterou nalezneme v tabulce 4-23 byla zvolená základna celkových tržeb. Jedná se tedy o součet tržeb z prodej výrobků a služeb a tržeb za zboží.

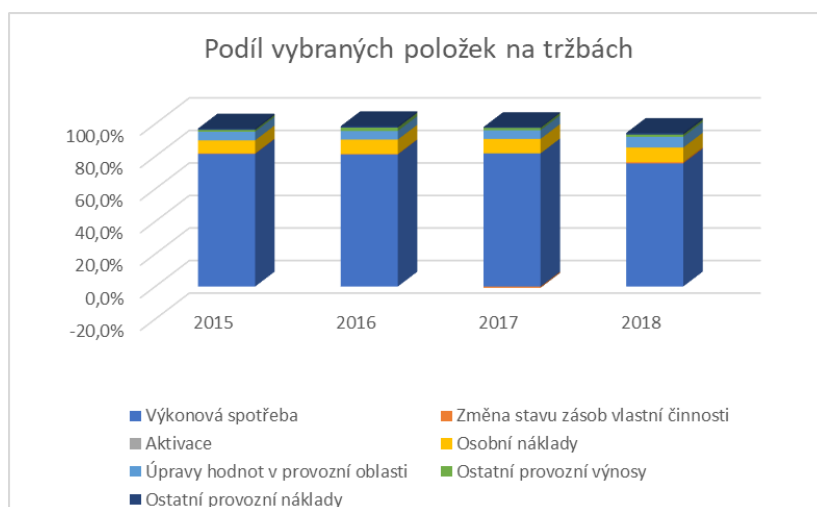
Tabulka 4-23 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát	2015	2016	2017	2018
Tržby celkem	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Výkonová spotřeba	81,6 %	81,2 %	81,8 %	75,7 %
Změna stavu zásob vlastní činnosti	0,3 %	0,2 %	-0,8 %	0,7 %
Aktivace	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Osobní náklady	8,0 %	8,9 %	8,9 %	9,0 %
Úpravy hodnot v provozní oblasti	5,3 %	5,3 %	5,3 %	6,6 %
Ostatní provozní výnosy	1,1 %	2,1 %	1,5 %	1,3 %
Ostatní provozní náklady	0,9 %	0,9 %	0,5 %	1,0 %
HV PROVOZNÍ	5,1 %	5,6 %	5,7 %	8,3 %
HV FINANČNÍ	-0,2 %	-0,2 %	0,0 %	-0,2 %
z toho finanční výnosy	0,2 %	4,1 %	0,3 %	0,1 %
Daň z příjmů	1,4 %	1,7 %	1,3 %	0,6 %
HV po zdanění - ztráta / + zisk	3,5 %	3,7 %	4,4 %	7,5 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že největší podíl na tržbách má výkonová spotřeba. Výkonová spotřeba má podíl na tržbách od 75,7 % do 81,8 %. Výkyv je tedy maximálně 5 %. Dalšími položkami jsou osobní náklady a úpravy hodnot v provozní oblasti. Osobní náklady se pohybují v rozmezí 8–9 %. Úpravy hodnot v provozní oblasti jsou první tři roky stabilní a dosahují hodnoty 5,3 %. V posledním roce hodnota vzrostla na 6,6 %. Hospodářský provozní výsledek má podíl na tržbách v roce 2015 5,1 %, v roce 2016 5,6 %, v roce 2017 5,7 % a v roce 2018 8,3 %. Celkový výsledek hospodaření pak dosahuje hodnot 3,5 %, 3,7 %, 4,4 % a 7,5 %. Ostatní položky výkazu zisků a ztrát neovlivňují tržby více než 2 %. Na obrázku č. 4-11 nalezneme zobrazení podílu vybraných položek na tržbách.

Obrázek 4-11 Podíl vybraných položek na tržbách

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Poměrová analýza

V kapitole 4.2. je vypracovaná poměrová analýza. Je využito ukazatelů likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity. Společnost XY-20 s.r.o. není volně obchodovatelná na trhu. Není zde tedy vypočítán ukazatel kapitálového trhu.

4.2.1 Ukazatele likvidity

Likvidita je důležité především pro zobrazení zdraví firmy a její schopnost dodržovat splacení závazků. Likvidita pro analyzovanou účetní jednotku byla spočítána pomocí vzorců 3.7 pro okamžitou likviditu, 3.8 pro pohotovou likviditu a 3.10 pro běžnou likviditu. Výsledky pro likviditu nalezneme v tabulce č. 4-24.

Tabulka 4-24 Likvidita společnosti XY-20 s.r.o.

XY-20 s.r.o.	2015	2016	2017	2018
Okamžitá likvidita	0,15	0,20	0,09	0,28
Pohotová likvidita	0,56	0,64	0,74	0,95
Běžná likvidita	0,70	0,77	0,95	1,12

Zdroj: vlastní zpracování

Okamžitá likvidita by měla dle literatur dosahovat hodnot v rozmezí 0,6-1,1. Ministerstvo průmyslu a obchodu uvádí minimální hodnoty 0,2, které však nejsou ekonomy doporučovány. Jak můžeme vidět v tabulce č. 4-24, společnost nedosahuje na hodnoty doporučované ekonomy. Účetní jednotka se nachází výrazně pod hodnotami. Pokud bychom brali v úvahu hranici stanovenou ministerstvem, společnost dosáhla

minimální hodnoty v roce 2016 a tuto hodnotu přesáhla v roce 2018, kdy je výsledek okamžité likvidity roven 0,28. Pokud však vezmeme v úvahu likviditu v odvětví (tabulka č. 4-25) vidíme, že společnost se pohybuje okolo hodnot v odvětví a od roku 2016 tyto hodnoty překračuje. Dle teoretického hlediska by měla okamžitá likvidita dosahovat vyšších hodnot. Společnost však nemá problémy se splácením svých závazků a neevduje žádné závazky po splatnosti.

U **likvidity druhého stupně** by se hodnoty měly pohybovat mezi 0,5 až 2. U pohotové likvidity má tedy účetní jednotka vypočítané hodnoty nad limitem. Pohotová likvidita měla rostoucí tendenci. V roce 2015 dosahovaly hodnoty 0,56, v roce 2017 0,64, v roce 2018 0,74 a v roce 2019 0,95. Pokud porovnáme pohotovou likviditu s vývojem v odvětví, je společnost kromě roku 2018 výrazně pod hodnotami celého odvětví.

Poslední likvidita je **likvidita běžná**. Tato likvidita by měla mít své výsledky mezi 1,5 – 2,5. V tabulce č. 4-24 vidíme, že tyto hodnoty nebyly dosaženy ani v jednom analyzovaném roce. i přesto má i likvidita běžná tendenci růstu. roce 2015 měla společnost výsledky výpočtu likvidity třetího stupně ve výši 0,70, v roce 2016 0,77, v roce 2017 0,95 a v roce 2018 1,12. V porovnání s odvětvím, je opět společnost pod hodnotami. V prvních třech letech se jedná o velké rozdíly v hodnotách ukazatele. Rozdíl společnosti oproti odvětví je v roce 0,52, v roce 2016 0,34, v roce 2017 0,3 a v roce 2018 0,07. V posledním roce již není rozdíl tak markantní.

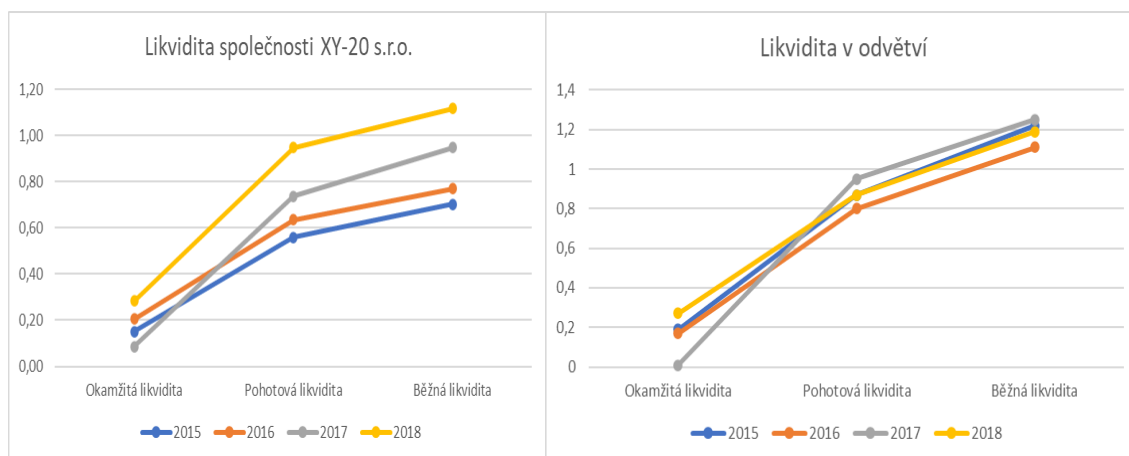
Tabulka 4-25 Likvidita v odvětví

Odvětví	2015	2016	2017	2018
Okamžitá likvidita	0,19	0,17	0,01	0,27
Pohotová likvidita	0,87	0,8	0,95	0,87
Běžná likvidita	1,22	1,11	1,25	1,19

Zdroj: vlastní zpracování + MPO

Společnost tedy nedosahuje na doporučené hodnoty u žádné likvidity. V rámci odvětví se pohybuje spíše podprůměrně. V rámci zvýšení hodnot ukazatelů, by bylo vhodné přijmout opatření ke zvýšení peněžních prostředků a dalších nástrojů pro zvýšení ukazatele. Na obrázku č. 4-12 nalezneme grafické zpracování likvidit.

Obrázek 4-12 Likvidita XY-20 s.r.o. a likvidita v odvětví

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.2 Ukazatele rentability

Rentabilita zobrazuje zhodnocení vloženého kapitálu. Pro pozitivní hodnocení rentability je vhodná rostoucí tendence. Obecně je doporučeno, aby rentabilita aktiv (ROA) byla nižší než rentabilita vlastního kapitálu (ROE). V tabulce č. 4-26 je uvedeno několik ukazatelů. Prvním ukazatelem je rentabilita vlastního kapitálu počítaná vzorcem č. 3.11. Následuje rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE), při které byl využit vzorec č. 3.12. Vzorec č. 3.13 byl využit pro výpočet rentability aktiv. Pro předposlední ukazatel, kterým je rentabilita tržeb (ROS), byl použit vzorec 3.15. Posledním ukazatelem je rentabilita nákladu (ROC) počítána pomocí vzorce 3.17. Společnost má všechny ukazatele v kladných hodnotách, jelikož ve sledovaných letech nevykázala ztrátu.

Tabulka 4-26 Ukazatelé rentability

	2015	2016	2017	2018
ROE	15,18 %	18,53 %	33,66 %	47,45 %
ROCE	17,94 %	21,62 %	18,62 %	25,06 %
ROA	6,98 %	8,42 %	9,58 %	13,42 %
ROS	4,83 %	5,38 %	5,73 %	8,05 %
ROC	3,63 %	3,83 %	4,56 %	8,11 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky můžeme vyčíst, že všechny ukazatelé rentability, s výjimkou rentability dlouhodobého kapitálu, měly rostoucí tendenci. Bylo tedy dodrženo pravidlo pro kladné hodnocení. Rentabilita vlastního kapitálu dosahovala v roce 2015 15,18 % a v roce 2018 již 47,45 %. Nárůst zapříčinil růst hospodářského výsledku po zdanění. Společnost dodržuje i druhé pravidlo, že rentabilita vlastního kapitálu má být vyšší než rentabilita

aktiv. Ve všech letech je rentabilita vlastního kapitálu minimálně dvojnásobně větší než rentabilita aktiv.

Rentabilita dlouhodobého kapitálu měla v prvních dvou letech analýzy rostoucí trend. V roce 2017 však nastal drobný pokles na hodnotu 18,62 %, kdy v roce 2018 došlo opět k nárůstu na 25,06 %. Tento ukazatel slouží především k mezipodnikovému srovnání. Data o tomto ukazateli však nejsou volně a snadno dosažitelná.

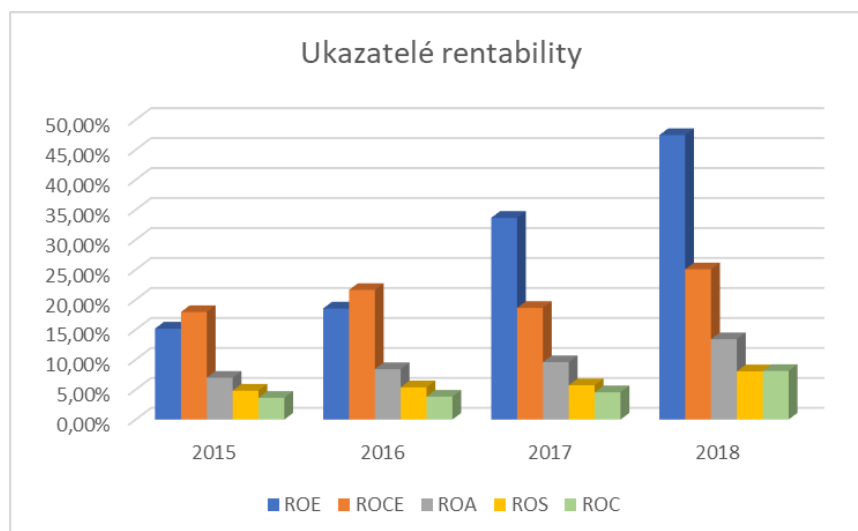
Dalším ukazatelem je rentabilita aktiv. U rentability aktiv můžeme jako u ostatních ukazatelů zaznamenat nárůst. V roce 2015 činila rentabilita aktiv 6,98 % a v roce 2018 již 13,42 %. Vzhledem k růstu a kladným hodnotám můžeme považovat podnik za efektivní.

Rentabilita tržeb dosahuje kladných hodnot a udává nám poměr zisků k tržbám. V roce 2015 dosahuje hodnot 4,83 %, v roce 2016 5,38 %, v roce 2017 5,73 % a v roce 2018 8,05 %. Hodnoty nejsou příliš vysoké ani nízké, můžeme tedy vyhodnotit, že společnost je správně řízena.

Posledním ukazatelem je rentabilita nákladů. I tento ukazatel má trend růstu. V roce 2015 dosahoval 3,63 % a v roce 2018 8,11 %. Vzhledem k vyšším a kladným výsledkům můžeme konstatovat, že podniku vzniká drobné zhodnocení nákladů.

Celkově tedy můžeme konstatovat, že společnost zvyšuje svou rentabilitu a efektivně hospodaří a je i správně řízena. Na obrázku č. 4-13 vidíme rentabilitu v jednotlivých letech.

Obrázek 4-13 Ukazatelé rentability

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.3 Ukazatele zadluženosti

Tento ukazatel, jak bylo popsáno v teoretické části diplomové práce. Slouží pro zobrazení finanční struktury a stability podniku. V tabulce č. 4-27 nalezneme vypočtené ukazatele zadluženosti.

Tabulka 4-27 Ukazatele zadluženosti

	2015	2016	2017	2018
Celková zadluženost	66,91 %	68,88 %	77,71 %	73,50 %
Podíl VK na aktivech	33,09 %	31,11 %	21,86 %	26,30 %
Finanční páka	3,02	3,21	4,57	3,80
Zadluženost VK	202,22 %	221,41 %	355,49 %	279,48 %

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel celkové zadluženosti, který byl vypočten pomocí vzorce 3.18, udává podíl celkových dluhů na aktivech. Vidíme, že ukazatel do roku 2017 roste, což přináší riziko pro věřitele. V roce 2018 nastal drobný pokles. Obecným rizikem celkové zadluženosti je velmi vysoké procento. Nejvyšší procento je dosaženo v roce 2017 a činilo 77,71 %. Nárůst způsobil především neustálý nárůst závazků. V roce 2018 byl drobný pokles dlouhodobých závazků. Pokles nastal u odložené daně. Hodnota v roce 2018 dosahovala 73,50 %.

Ukazatel podílu vlastního kapitálu na aktivech vykazuje klesající trend. Až v roce 2018 dochází nárůstu. Pro výpočet byl použit vzorec č. 3.19. Vyjadřuje, kolik aktiv společnosti financuje vlastním kapitálem. Za snižováním stojí především klesající hodnoty vlastního kapitálu a aktiv. Obě položky v roce 2018 opět vzrostly. Podíl v roce 2015 byl 33,09 % a v roce 2018 26,30 %. Majetek je tedy financován okolo 30 % z vlastních zdrojů.

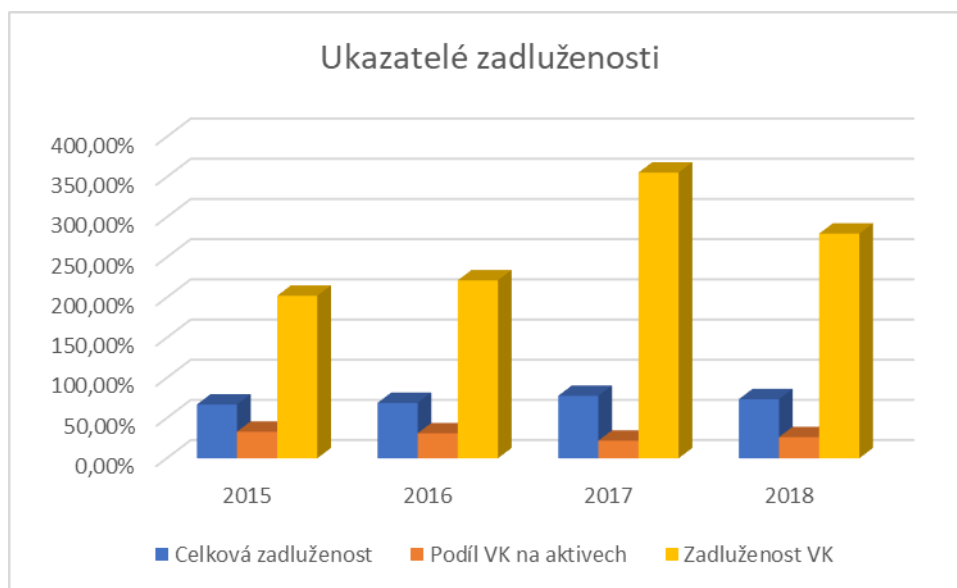
Finanční páka by měla být stabilní v čase. To u analyzované společnosti však neplatí. Nejnižší hodnota v roce 2015 dosahuje 3,02 a hodnota v roce 2017 dosahuje 4,57. Rozdíl je tedy 1,55. Bylo využito vzorce 3.20.

Zadluženost vlastního kapitálu je ve sledovaném období velmi vysoká. Doporučená hodnota je maximálně 100 %. V prvních třech letech byl zaznamenán nárůst. V posledním roce byl evidován pokles oproti předchozím letům. Nejvyšší hodnota v roce 2017 dosahuje 355,49 %. Nejnižší hodnota byla naměřena v roce 2015 a dosahovala

202,22 %. Ukazatelé nám značí vysoký vliv cizích zdrojů ve společnosti. Tento ukazatel byl vypočítán pomocí vzorce č. 3.21.

Můžeme zhodnotit, že společnost má velkou zadluženost. Společnost by měla zvážit více financovat vlastním kapitálem. Vysoká zadluženost není dobrá pro pohled externích uživatelů. Grafické znázornění zadluženosti najdeme na obrázku č. 4-14.

Obrázek 4-14 Ukazatelé zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.4 Ukazatele aktivity

Poslední poměrový ukazatel zobrazuje rychlost a intenzitu využití majetku. v tabulce č. 4-28 bylo využito vzorců č. 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30.

Tabulka 4-28 Ukazatele aktivity

	2015	2016	2017	2018
Doba obratu pohledávek	62	61	68	66
Obrat pohledávek	6	6	5	6
Doba obratu zásob	22	19	22	17
Obrat zásob	17	19	17	22
Doba obratu závazků	167	159	169	159
Obrat závazků	2	2	2	2

Zdroj: vlastní zpracování

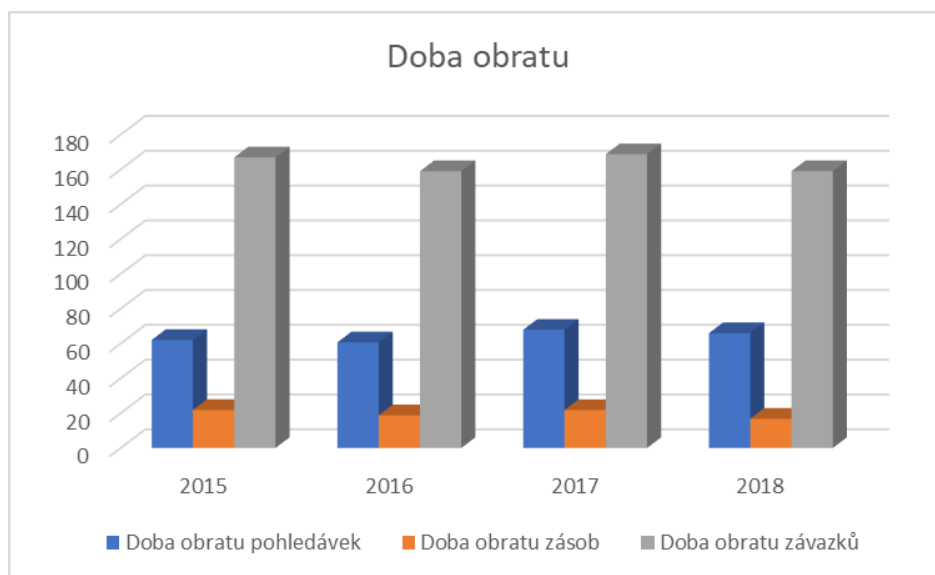
Doba obratu vyjadřuje dobu, po jakou se otočí zvolená položka aktiv k tržbám. Společnost by měla chtít dosahovat klesajících nebo konstantních hodnot. Společnost vykazuje poměrně stabilní výsledky pouze s drobnými výkyvy. Doba obratu pohledávek by měla být kratší než doba obratu závazků. Jedná se o tzv. pravidlo solventnosti. Při

porušení pravidla může dojít k problému splacení závazků. V účetní jednotce se pohybuje doba obratu pohledávek od 61 do 68 dnů a doba obratu závazků od 159 do 169 dnů. Pravidlo je tedy dodrženo. Doba obratu zásob se pohybuje mezi 17–22 dny. Kdy hodnoty 17 dnů dosahuje v roce 2018 a hodnoty 22 dnů v letech 2015 a 2017.

Obrat nám vyjadřuje počet přijatých finančních prostředků za účetní období. Oproti době obratu, je vhodné, aby se tyto hodnoty zvyšovaly nebo byli konstantní. U společnosti platí spíše pravidlo konstantnosti. Obrat závazků proběhne 2 x ročně v celém sledovaném období. Obrat zásob pak stejně jako u doby obratu zásob dosahuje hodnoty mezi 17-22. Nejméně, tedy 17x, se zásoby v podniku otočily v roce 2015 a 2017. Nejvíce naopak v roce 2018, kdy je rychlost obratu 22x. Z obratu pohledávek je zřejmé, že pohledávky se otočí 6x v letech 2015, 2016 a 2018. Drobný pokles nastal v roce 2017, kdy obrátka proběhla pouze 5x.

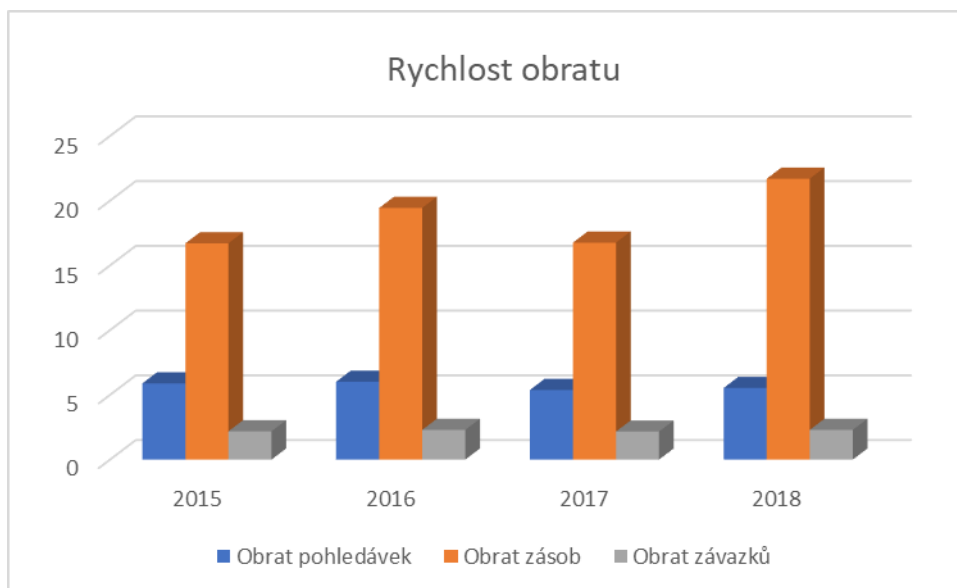
Můžeme tedy shledat, že jednotka nemá žádné výrazné změny v době obratu ani v rychlosti obratu jednotlivých položek. Účetní jednotka by mohla zvážit, zda dobu obratu nesnížit a rychlost naopak nezvýšit. Na obrázku č. 4-15 můžeme vidět grafickou podobu doby obratu a na obrázku č. 4-16 rychlosti obratu.

Obrázek 4-15 Ukazatelé aktivity – doba obratu

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4-16 Ukazatelé aktivity – rychlost obratu

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Bankrotní modely

Poslední analyzovanou oblastí jsou bankrotní modely, které mají za úkol zhodnotit finanční zdraví jednotky. Pro zhodnocení jsem zvolila model manželů Neumaierových index důvěryhodnosti. Využívám jeho poslední modifikaci IN 05.

4.3.1 Model index IN 05

Jedná se o souhrnný model finanční analýzy. Tento model je vhodný pro český trh a ze všech modelů uvedených v teoretické části, by měl mít nejlepší vypovídací hodnotu.

Tabulka 4-29 Index důvěryhodnosti – IN 05

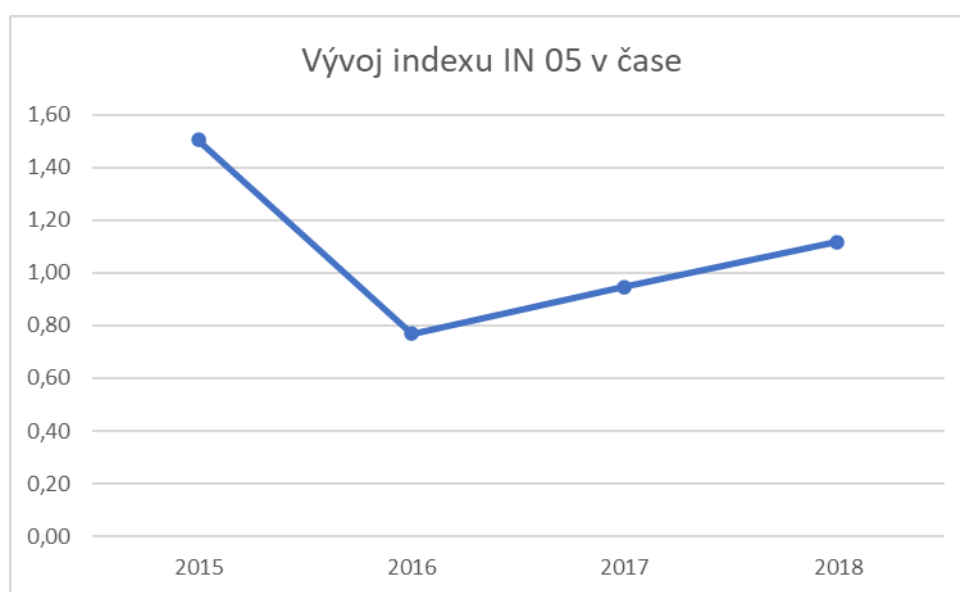
	2015	2016	2017	2018
A	1,49	1,45	1,29	1,36
B	16,58	20,81	25,46	52,65
C	0,07	0,08	0,10	0,13
D	1,46	1,66	1,70	1,69
E	0,7	0,8	0,9	1,1
IN 05	1,50	0,77	0,95	1,12

Zdroj: vlastní zpracování

Pro analýzu byl využit vzorec 3.40. Jednotlivá písmena zastávají zlomkové hodnoty ve vzorci. A vyjadřujeme poměr mezi aktivy a cizími zdroji, B mezi EBITem a nákladovými úroky, C mezi EBITem a aktivy, D mezi výnosy a aktivy a E mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Z tabulky č. 4-29 jsou zřejmé výsledky indexu

IN 05 v jednotlivých letech. Hodnocení modelu říká, že pokud jsou hodnoty větší než 0,9, společnost se nachází v šedé zóně. Naše společnost se tedy většinu času pohybuje v šedé zóně. Společnosti v šedé zóně nemůže hodnotit ani jako společnosti tvořící hodnotu ani jako společnosti, které se blíží bankrotu. Hodnoty větší než 0,9 dosahuje v letech 2015, 2016 a 2018. V roce 2015 se blíží k hranici 1,6, která značí společnost tvořící hodnotu. Hodnota indexu v roce 2015 je 1,5. Nejnižší hodnoty dosahuje účetní jednotka v roce 2016, kdy je hodnota 0,77. V tomto roce můžeme tedy jednotku hodnotit, jako společnost, které hrozí bankrot a nevytváří žádnou hodnotu. Na obrázku č. 4-17 můžeme vidět vývoj indexu v čase.

Obrázek 4-17 Vývoj indexu IN 05 v čase

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Vyhodnocení finanční analýzy

Byla provedena finanční analýza účetní jednotky věnující se především výrobě nealkoholických nápojů. Proběhla horizontální a vertikální analýza aktiv, která nám ukázala velké výkyvy peněžních prostředků a zásob. Právě výkyvy zásob by mohly společnosti v budoucnu způsobit značné problémy s dodávkami pro odběratele. Účetní jednotka by se měla pokusit o stabilizaci svých zásob na skladě a měla by vytvořit alespoň minimální rezervu zásob, pod kterou by neměly hodnoty klesnout. Výkyv peněžních prostředků, který byl způsoben výplatou dividend, by mohl přinést problém se včasným splácením závazků. Společnost by měla více zvažovat výplatu těchto dividend a v případě, že by výplata mohla ohrozit splácení závazků, dividendy nevyplácet. Stabilní položkou aktiv jsou krátkodobé pohledávky. Drobné změny evidujeme i dlouhodobého

majetku, což značí, že jednotka neobnovuje pravidelně svůj majetek, ale obnovuje ho až ve chvíli nutnosti obnovy. Společnost by měla zvážit obnovu majetku dříve. Starý opotřeбенý (v několika případech i již odepsaný) majetek může prodat drobným firmám a nový neporuchový zařadit. Z vertikální analýzy vyplývá, že největší podíl na aktivech má dlouhodobý majetek a krátkodobé pohledávky. Položky s drobným vlivem jsou zásoby a peněžní prostředky. Ostatní položky nemají na aktiva žádný vliv.

Z horizontální a vertikální analýzy pasiv můžeme zjistit, že společnost udržuje vysoké hodnoty cizích zdrojů a nízké hodnoty vlastních zdrojů. Jednotce bych doporučila lepší rozložení zdrojů. Cizí zdroje mají na celkových pasivech vliv okolo 70 %. Závazky tvoří především půjčky a závazky z obchodních vztahů. Závazky z obchodních vztahů jsou velmi vysoké a společnost by měla zvážit jejich snížení např. dřívějším splácením. Tento obraz může mít na jednotku negativní dopad z pohledu věřitelů a jejich obav z nesplácení budoucích závazků.

Z analýzy výkazu zisků a ztrát byl zjištěn nárůst tržeb a hospodářského výsledku, který se ve všech letech pohybuje v kladných číslech. Největší výkyvy nastaly v hospodářském finančním výsledku a finančních výnosech. V prvních letech způsobil výkyv finančního výsledku prodej podílu. V následujících letech však výkyvy pokračovaly. Účetní jednotka by měla tuto skutečnost více sledovat a zaměřit se na problém výkyvu a stabilizovat tento výkyv. Odchylny byly i v jiných položkách, ale nebyla tak významné jako u dříve zmíněných položek. Dle mého názoru by bylo vhodné celý výkaz více stabilizovat.

Dle analýzy poměrových ukazatelů likvidity, bylo zjištěno, že se účetní jednotka pohybuje silně pod doporučenými čísly u likvidity prvního a třetího stupně. U likvidity druhého stupně dosahuje společnost alespoň minimálních hodnot. Okamžitá likvidita kopíruje likviditu v odvětví. Běžná likvidita neodpovídá likviditě v odvětví. Společnost by se měla na tyto ukazatele zaměřit a snažit se dosáhnout alespoň hodnot, které jsou uváděny v odvětví. Jak již bylo doporučeno účetní jednotka by měla výrazně snížit své krátkodobé závazky, které by přispěly i ke zvýšení likvidity.

Ukazatelé rentability v čase rostly a můžeme tedy zhodnotit, že z tohoto pohledu je společnost prosperující, efektivně hospodařící a je správně řízena. Účetní jednotka dodržela základní pravidla rostoucího trendu a vyšší rentabilitu vlastního kapitálu nad rentabilitou aktiv. V prvních třech letech dosahuje rentabilita tržeb vyšších hodnot než

rentabilita nákladů a společnost tedy vykazuje zisk. V posledním roce je rentabilita nákladů zanedbatelně vyšší. Účetní jednotka by v trendu měla pokračovat, pozornost by však měla zvýšit u rentability nákladů a rentability tržeb. Rentabilita nákladů vzrostla relativně rychle a již dosahuje podobných výsledků jako rentabilita tržeb. To by mohlo pro společnost v budoucnu znamenat, že se její náklady nebudou zhodnocovat.

Ukazatele zadluženosti nejsou pro společnost vůbec příznivé. Díky těmto ukazatelům vidíme, že společnost dosahuje zadluženosti okolo 70 %, což kopíruje závazky společnosti. Společnost několikanásobně překračuje doporučené hodnoty pro zadluženost vlastního kapitálu. Tyto ukazatele mají vypovídající hodnotu především pro externí uživatele. Jak již bylo řečeno, společnost by měla zvážit financování majetku vlastním kapitálem a výrazně snížit své krátkodobé závazky.

Ukazatele aktivity zobrazují dobré hospodaření společnosti. Hodnoty jsou v čase téměř konstantní. Jsou zde zaznamenány pouze drobné výkyvy. Účetní jednotka dodržuje pravidlo solventnosti a její doba obratu pohledávek je tedy nižší než doba obratu závazků. Díky dodržování tohoto pravidla nemá společnost výrazné problémy se splacením svých závazků.

Z indexu důvěryhodnosti IN 05 vyplývá, že společnost se po většinu času pohybuje v šedé zóně a nemůžeme o ni říct, že by se blížila bankrotu. Hodnoty bankrotní společnosti zaznamenala účetní jednotka pouze v roce 2016. V následujícím roce už byla účetní jednotka opět v šedé zóně a její Z-score rostlo. Společnost by se měla také zaměřit na stabilizování Z-score nebo jeho případný růst. Pokud by společnosti hodnoty indexu IN05 opět klesaly, byl by to pro externí uživatele analýzy velmi špatný signál. Pro společnost by bylo ideální, kdyby se dokázala dostat do hodnot nad 1,6. V tomto případě by společnost vyjadřovala finanční zdraví.

Finanční analýzu můžeme také považovat za svědomí společnosti. Účetní jednotka by se tedy měla snažit, aby byl celkový obraz firmy kladný. Z pohledu externího uživatele může být problém celková zadluženost, nízké hodnoty ukazatelů likvidity, vysoké krátkodobé závazky a poměrně dlouhá splatnost těchto závazků. Z interního pohledu však firma dosahuje dlouhodobě kladného hospodářského výsledku – zisku a ukazatele aktivity a rentability se pro společnost vyvíjí správným směrem. V hodnocení společnosti tedy záleží, z jakého pohledu je firma hodnocena.

Celkově tedy nemůžeme označit společnost za úplně zdravou, ale zároveň ji nemůžeme označit za bankrotní. Společnost již několik let dosahuje zisku, který se každým rokem zvyšuje a na trhu má vybudované silné jméno. Společnost by měla zvážit především financování majetku, uchování větší hodnoty peněžních prostředků a snížení krátkodobých závazků pro zlepšení ukazatelů likvidity.

V účetním období od 1.1.2019 až 31.12.2019 předpokládám nárůst hospodářského výsledku společnosti. Vycházím z údajů finanční analýzy, kdy společnost za poslední 4 roky zvyšovala svůj zisk. Účetní jednotka vedla v roce 2019 i velmi zdařilou marketingovou kampaň, které jistě zvýšila povědomí a případný zájem o nápoj. Za nárůstem hospodářského výsledku bude především nárůst tržeb, kdy nápoje společnosti jsou nejvíce prodávány v teplých měsících a v prosinci. Pro společnost je i velmi kladným faktorem, že obliba nealkoholických nápojů rok od roku stoupá. Dalším kladným faktorem je, že rok 2019 byl teplotně nadprůměrný a prodej nápojů dle mého názoru ještě oproti předchozím letům stoupl.

Vzhledem k aktuální situaci s nemocí COVID-19 je pro firmu pravděpodobný ekonomický dopad. Dle mého názoru však nebude tento dopad na společnost tak razantní jako v jiných oblastech. Společnost je na trhu dlouhodobě zavedena a jedná se o jednu z nejprodávanějších značek nealkoholických nápojů u nás. Výhodou pro ni může být, že oproti konkurenčním firmám se jedná o firmu z České republiky. V době karantény jsou lidé vyzýváni právě k podpoře českých firem. Společnost má i velmi dobrý marketing v době karantény, kdy pomocí vtipných a chytlavých reklam, apeluje na dodržování nařízení vydané státem. Náplní společnosti je nejen prodej nealkoholických nápojů točených, v plastových lahvích, ale i přeprodej jiných značek nápojů např. džusů. Vzhledem ke stanovenému nařízení o uzavření restaurací, přijde firma o značnou část tržeb za stáčené nápoje. Naopak v tomto období předpokládám nárůst prodeje nápojů v plastových lahvích, jelikož spoustu lidí využívá zahrádky ke grilování a dalším aktivitám, ke kterým se hodí nealkoholické portfolio dané společnosti. Pro společnost je pozitivní, že teplé počasí a možnost využití domácích zahrádek je v roce 2020 zhruba od začátku dubna.

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo popsat a přiblížit metody a tvorbu finanční analýzy na konkrétní účetní jednotce. Cíl, který byl vytyčen v úvodu práce, byl splněn. Údaje pro tvorbu byly čerpány z výročních zpráv, kdy účetní výkazy byly upraveny a přepsány do vlastních formulářů. Z výročních zpráv byly čerpány především informace o jednotlivých položkách výkazů. Cílem finanční analýzy bylo porovnat vývoj a zdraví společnosti XY-20 s.r.o.

Diplomová práce byla rozdělena na dvě části praktickou a teoretickou. V první části byla popsána a vysvětlena finanční analýza. Zaměření teoretické části bylo především na výkazy, ze kterých analýzy čerpá údaje a na jednotlivé metody, které jsou při výpočtech využity. V praktické části byl podnik krátce představen. Následoval výpočet finanční analýzy pomocí absolutních a poměrových ukazatelů. Pro dokreslení situace v podniku byl využit index důvěryhodnosti IN05. Celkové zhodnocení výsledků finanční analýzy a doporučení pro společnost je souhrnně zhodnoceno v závěru kapitoly.

Společnost XY-20 s.r.o. je zavedenou společností na českém trhu. Společnost se zabývá výrobou a prodejem nealkoholických nápojů. Společnost vykazuje dlouhodobě kladný rostoucí výsledek hospodaření. Trend oblíbenosti nealkoholických nápojů naznačuje, že společnost bude prosperovat i do budoucnosti.

Finanční analýza nám zobrazila zdraví podniku. Prostřednictvím poměrových analýz bylo zjištěno především velké zadlužení společnosti, které se pohybuje okolo 70 %. Dále bylo zjištěno nedodržení limitů pro likviditu. V porovnání likvidity v odvětví, se účetní jednotka pohybuje okolo průměru tohoto odvětví. Ostatní poměroví ukazatelé vychází pro účetní jednotku kladně. Ukazatelé rentability mají dlouhodobě rostoucí tendenci a ukazatelé doby a rychlosti obratu dodržují pravidlo solventnosti a mají stabilní výsledky pouze s drobnými výkyvy. Přesto společnost splácí své závazky za poměrně dlouhou dobu, která se pohybuje okolo 170 dní, což činí téměř půl roku. Pohledávky jsou v společnosti splaceny v průměru za 60 dnů tedy dva měsíce.

Pro doplnění finanční analýzy byl v závěru využit model manželů Neumaierových IN05. Výsledky modelu nejsou pro společnost příliš kladné. V jednom roce vyšla společnost jako bankrotní, v ostatních letech se pohybuje v tzv. šedé zóně. Pokud se účetní jednotka pohybuje v šedé zóně, nemůžeme ji považovat za bankrotní ani jako

společnost vytvářející hodnotu. Společnost však zvyšovala výsledky indexu a není tedy vyloučeno, že se dostane do kladného hodnocení.

Závěrem tedy můžeme konstatovat, že společnost by měla zvážit financování svého majetku vlastními zdroji, tedy snížení zadluženosti. Společnost je však plně solventní a zdravá. Její slabou stránkou je snížená likvidita, který vzniká převážně z vysokých krátkodobých závazků, a proto by se měla společnost zaměřit na dobu jejich splácení a tuto dobu zkrátit.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.

ELLIOTT, Barry and Jamie ELLIOTT. *Financial Accounting and Reporting*. 16th ed. Harlow: Pearson, 2013. 877 p. ISBN 978-0-273-77817-2.

GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava, HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

HOLEČKOVÁ J.: *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha Nakladatelství ASPI a.s., 2008, 208 s. ISBN 978-80-1357-392-8.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. 232 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, 2013. 552 s. ISBN 978-80-247-4574-9.

MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2019. 152 s. ISBN 978-80-247-5534-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 160 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

SYNEK, Miloslav a kol. *Manažerská ekonomika*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 480 s. ISBN 978-80-247-3494-1.

Článek v odborném časopise nebo ve sborníku z konference

NEUMAIEROVÁ, Inka; NEUMAIER, Ivan *Index IN05: Index IN05*. In: Evropské finanční systémy: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005.

Elektronické dokumenty a ostatní

Finanční analýza podnikové sféry za rok 2018 | MPO. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Copyright © Copyright 2005 [cit. 11.04.2020]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2018--248883/>

Finanční analýza podnikové sféry za rok 2017 | MPO. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Copyright © Copyright 2005 [cit. 11.04.2020]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2017--237570/>

Finanční analýza podnikové sféry za rok 2016 | MPO. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Copyright © Copyright 2005 [cit. 11.04.2020]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2016--228985/>

Finanční analýza podnikové sféry za 1. – 4. čtvrtletí 2015 | MPO. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Copyright © Copyright 2005 [cit. 11.04.2020]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-1--_4--ctvrtleti-2015--221221/

Veřejný rejstřík a Sbírka listin – Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [online]. Copyright © 2012 [cit. 11.04.2020]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma>

Zákony

Zákon č. 561/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 500/2002 Sb., k provedení zákona o účetnictví (č. 563/1991 Sb.) pro podnikatele účtování v podvojném účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Seznam zkratek

C	Celkový investovaný kapitál
CF	Cash flow
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotové prostředky
ČPPF	Čistý peněžně-poptávkový fond
EAT	Výsledek hospodaření po zdanění
EBIT	Výsledek hospodaření před odečtením úroků a daní
EBITDA	Výsledek hospodaření před odečtením úroků, daní a odpisů
EBT	Výsledek hospodaření před zdaněním
EVA	Ekonomická přidaná hodnota
HV	Výsledek hospodaření
MVA	Tržní přidaná hodnota
KS	Konečný stav
NOPAT	Čistý operativní zisk po zdanění
PP	Peněžní prostředky
PV	Současná hodnota
R_E	Náklady vlastního kapitálu
ROA	Rentabilita celkových aktiv
ROC	Rentabilita nákladů
ROCE	Rentabilita dlouhodobého kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
S.R.O.	Společnost s ručeným omezeným
VK	Vlastní kapitál
WACC	Průměrné náklady kapitálu

Seznam tabulek

Tabulka 2-1 Cash flow přímou metodou	14
Tabulka 2-2 Cash flow nepřímou metodou	14
Tabulka 4-1 Složení aktiv společnosti XY-20 s.r.o.....	40
Tabulka 4-2 Horizontální analýzy aktiv	40
Tabulka 4-3 Vertikální analýza aktiv	42
Tabulka 4-4 Dlouhodobý hmotný majetek	43
Tabulka 4-5 Horizontální analýza dlouhodobého majetku	44
Tabulka 4-6 Vertikální analýza dlouhodobého majetku	45
Tabulka 4-7 Zásoby	46
Tabulka 4-8 Horizontální analýza zásob	46
Tabulka 4-9 Vertikální analýzy zásob	47
Tabulka 4-10 Krátkodobé pohledávky	48
Tabulka 4-11 Horizontální analýza krátkodobých pohledávek	49
Tabulka 4-12 Vertikální analýza krátkodobých pohledávek	50
Tabulka 4-13 Pasiva.....	51
Tabulka 4-14 Horizontální analýza pasiv	51
Tabulka 4-15 Vertikální analýza pasiv	52
Tabulka 4-16 Analýza vybraných pasivních položek	53
Tabulka 4-17 Horizontální analýza vybraných položek pasiv.....	54
Tabulka 4-18 Krátkodobé závazky	54
Tabulka 4-19 Horizontální analýza krátkodobých závazků	55
Tabulka 4-20 Vertikální analýza krátkodobých závazků	56
Tabulka 4-21 Výkaz zisku a ztrát.....	57
Tabulka 4-22 Horizontální analýzy výkazu zisku a ztrát	59
Tabulka 4-23 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát.....	60
Tabulka 4-24 Likvidita společnosti XY-20 s.r.o.....	61
Tabulka 4-25 Likvidita v odvětví	62
Tabulka 4-26 Ukazatelé rentability	63
Tabulka 4-27 Ukazatele zadluženosti.....	65
Tabulka 4-28 Ukazatele aktivity.....	66
Tabulka 4-29 Index důvěryhodnosti – IN 05.....	68

Seznam obrázků

Obrázek 3-1 Metody finanční analýzy	20
Obrázek 4-1 Změna jednotlivých položek aktiv v čase	41
Obrázek 4-2 Podíl jednotlivých položek na aktivech	43
Obrázek 4-3 Podíl jednotlivých položek na dlouhodobém hmotném majetku	45
Obrázek 4-4 Změny položek zásob v čase	47
Obrázek 4-5 Podíl jednotlivých položek zásob na celkových zásobách	48
Obrázek 4-6 Změna jednotlivých položek krátkodobých pohledávek v čase	49
Obrázek 4-7 Podíl jednotlivých položek na krátkodobých pohledávkách	50
Obrázek 4-8 Podíl jednotlivých položek na pasivech	53
Obrázek 4-9 Podíl jednotlivých položek na krátkodobých závazcích	56
Obrázek 4-10 Změna položek hospodářského provozního výsledku v čase.....	59
Obrázek 4-11 Podíl vybraných položek na tržbách.....	61
Obrázek 4-12 Likvidita XY-20 s.r.o. a likvidita v odvětví	63
Obrázek 4-13 Ukazatelé rentability	64
Obrázek 4-14 Ukazatelé zadluženosti	66
Obrázek 4-15 Ukazatelé aktivity – doba obratu	67
Obrázek 4-16 Ukazatelé aktivity – rychlost obratu	68
Obrázek 4-17 Vývoj indexu IN 05 v čase	69

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 14.4.2020

Eva Havelková

Seznam příloh

Příloha č. 1	Vzorové výkazy
Příloha č. 2	Rozvaha a výkaz zisku a ztrát za rok 2016
Příloha č. 3	Rozvaha a výkaz zisku a ztrát za rok 2017
Příloha č. 4	Rozvaha a výkaz zisku a ztrát za rok 2018